59

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

IVAN ANTONOVICI EFREMOV

NEBULOASA din ANDROMEDA

— Steaua de fier —

EDITATĂ DE REVISTA ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

IVAN ANTONOVICI EFREMOV

NEBULOASA DIN ANDROMEDA

Roman ştiinţifico-fantastic

*****

Colecţia "Povestiri Ştiinţifico-Fantastice"

59

Precuvîntare

Din copilărie mă pasionau cărţile, romantismul, aventurile, fenomenele neexplicate şi ţările îndepărtate. Poate că n-aş fi mers mai departe de bibliofilie dacă viaţa nu mi-ar fi dat asprele-i lecţii: războiul civil m-a surprins, încă de foarte tînăr, în sudul Ucrainei; înzestrat cu o putere şi o rezistenţă excepţională, moştenite de la tatăl meu, nu puteam fireşte, să rămîn inactiv în faţa evenimentelor care răscoleau ţara mea.

Călătoriile mele pe Marea Neagră şi de Azov (pe atunci făceam parte dintr-o companie motorizată a celei de-a şasea armate) se terminară din pricina unei grave contuzii: obuzul unei canoniere a intervenţioniştilor englezi, care se sforţau în zadar să sugrume tînăra Republică Sovietică, îmi luă pentru o vreme glasul. Îmi regăsii gustul pentru lectură. După sfîrşitul ostilităţilor m-am dus la Leningrad, unde mi-am făcut studiile lucrînd totodată ca ajutor de şofer.

Într-o zi, din întîmplare, citii în revista „Natura” (1922) un articol al academicianului P. Suşkin, eminent paleontolog sovietic, asuprii fosilelor terestre descoperite în sedimentele permiene, din Dvina de Nord, de lîngă Kotlas.

Prin puterea gîndirii, acest savant a reconstituit marele fluviu ce cursese pe acolo cu 2.000.000 de secole în urmă şi o întreagă lume de animale stranii care populaseră ţărmurile lui. Suşkin deschidea cititorului perspectiva infinită a timpurilor şi ridica o mulţime de întrebări şi probleme captivante... Îi scrisei o scrisoare entuziastă. El primi cu o admirabila solicitudine dibuirile

mele de băiat în căutarea unei profesii: mă invită la el. Îmi împrumută cărţi şi îmi îngădui să frecventez muzeul unde, sub direcţia lui, mă iniţiai în marea istorie a Pămîntutui şi a vieţii...

După ce am terminat şcoala navală, am navigat ca mateiot în Extremul Orient şi pe Caspică. Apoi, dornic să-mi continui studiile, am intrat la Universitatea din Leningrad: iarna urmam cursurile, iar vara navigam. De fapt nu era ceva extraordinar, căci marinari şi muncitori a/ungeau la ştiinţă pe aceeaşi cale: studiind fără întreruperea lucrului. Întreaga ţară făcea la fel.

Mulţii vreme am fost frămîntat de îndoieli: şovăiamîlntre două cariere: marina şi ştiinţa. O dată, în timpul serviciului meu pe Marea Caspică, mă întorceam la Baku într-o barcă cu motor. Ziua era foarte liniştită şi toridă; marea se întindea, ternă şi lucie, asemenea unei oglinzi verzi, soarele arunca flăcări de pe un cer fără nori. Culcat la proră, scrutam valurile pătrunşi de lumină: pe alocuri, vedeam, şi mai bine de zece metri adîncime, fundul neted şi pustiu. Deodată întrezărit forme geometrice pe care nu le recunoscui imediat. Erau ruinele unui oraş scufundat, ziduri şi turnuri fantomatice se ridicau sub barcă şi se îndepărtau încet, ireale, inaccesibile. De abia prinsei să desluşesc clădirile şi străzile, că o briză uşoară sau reflexul unei unde în soare şterse misterioasa vedenie. Impresionat mă simţii mai mult decât oricînd atras spre ştiinţă; voiam să cunosc istoria Pământului şi să pătrund cauzele marilor transformări pe care el le-a suferit. La Baku, primii a telegramă de la academicianul Suşkin. Îmi propunea să lucrez la Academie, trebuia să încep cu modestul post de preparator adjunct. Acceptai fără să şovăi şi optai în mod definitiv pentru ştiinţă.

Iarna preparam probele necesare studiului, vara parcurgeam diverse regiuni ale Uniunii Sovietice, în

căutarea vestigiilor de animale dispărute. Devenit un „vînător de fosile”, avui norocul să fac multe descoperiri interesante în pădurile şi mlaştinile din Nord, în bezna şi tăcerea vechilor mine din Ural, în stepele şi munţii pustii ai Asiei Centrale. O dată cu experienţa, venea şi maturitatea spiritului. Îmi dădeam seama de datoria mea faţă de patrie şi faţă de poporul meu. Nu puteam rămîne departe de grandioasa luptă pe care oamenii sovietici o dădeau pentru crearea, în timpul cel mai scurt, a unei industrii şi tehnici de avangardă. În această misiune, un rol însemnat revenea geologiei, căruia mă şi consacrai: după terminarea Institutului de mine de la Leningrad, am început să fac prospecţii în Siberia, în Iakuţia şi în Extremul Orient Această muncă aspră a însemnat pentru mine o excelentă şcoală. Desigur, sedimentele cambriene de la Aldan, gneiss-urile din Siberia răsăriteană, mezozoicul Extremului Orient, minele de cărbune şi terenurile aurifere erau foarte departe şi de studiul continentelor erei palezoice superioare şi ale faunei acesteia – probleme cărora hotărîsem să mă dedic -, dar orizontul meu de om de ştiinţă şi experienţa mea de călător se lărgeau de la o zi la alta.

La capătul celui dintîi cincinal, geologia sovietică realizase mari progrese în studiul bogăţiilor naturale ale. ţării; mii de specialişti fuseseră formaţi în cursul acestor ani. Revenii la cercetările paleontologice şi căpătai direcţia unui laborator care studia cele mai vechi specii de animale terestre şi păturile erei paleozoice, cea mai îndepărtată din istoria pămîntutui. Academicianul Suşkin, maestrul meu, murise şi eu fusesem chemat să-l înlocuiesc, deşt n-aveam nici talentul şi nici cunoştinţele lui. A fost o perioadă de muncă încordaţă şi de existentă cu totul sedentară, tulburat însă adesea de nostalgia călătoriilor. Sufletul meu nu se resemna cu recluziunea pe care mi-o impuneau împrejurările Şi îmi veni pofta să

scriu, nu cel de al cincizecilea articol ştiinţific, ci simple amintiri evocînd tumultuoasa activitate a exploratorului, apriga-i luptă cu natura...

Încercai în mai multe rînduri să scriu memorii. Am înnegrit fără succes o grămadă de pagini. Aceste noe însă păreau lipsite de interes, cuvintele n-aveau vigoare, descrierile priveliştilor erau insipide. Acest prim eşec în domeniul literar mă descurajă. De altfel, eram prea ocupat ca să mă detaşez de lumea exterioară, pentru a o privi ca artist şi pentru a găsi timpul să meditez în voie...

Reîncercai să scriu cu mult mai tîrziu, în zilele marelui război naţional, în cursul unei boli care fu cît pe aici să mă doboare. Convalescenta mi-a fost lungă, iar ideea de a nu face nimic, atunci când ţara mea trecea prin încercări atât de crunte, mi-era de nesuportat. Socoteam că mă puteam face util descriind misterele mării, natura vastei noastre patrii. Visurile şi acţiunile oamenilor de elită, marinari, exploratori şi savanţi, care luptau pentru dezvoltarea ştiinţei.

Primele mele povestiri, publicate în 1944, fură bine primite de cititori; după vindecarea mea, hotărîi să continui a scrie, reluîndu-mi, totodată, munca ştiinţifica. Din 1945 şi pînă în 1948 nu apărut povestiri adunate apoi într-un volum[1]. Prima mea operă mai întinsă: „La hotarul Oikumenei”, un roman istoric despre Egipt şi Ellada, a fost publicată în 1949. Am scris apoi o nuvelă istorică intitulată „Călătoriile lui Boverjed” (1953)[2].

Toate povestirile mele sînt inspirate de pasiunea mea

---

1 E vorba de povestirile „Umbra trecutului", „Observatorul Nur-i-Deşt", „Întîlnire pe Tuskarova” „Piscul de sub lună”, „Lacul duhurilor de munte”, „Olhoi-Hornoi”, „Cornul alb”, „Corăbiile astrale” (apărute la noi în tară, la Editura tineretului)

2 Notă din partea reclacţiei romîne:

Romanul „NEBULOASA DIN ANDROMEDA” – ultima lucrare a lui I. Efremov – a fost terminat anul trecut şi apare concomitent în limbile rusă, romînă şi maghiară

pentru „lumile îndepărtate”, pasiune pe care am avut-o încă din copilărie. Aceste lumi pot exista în gîndirea ştiinţifică, în profunzimile misterioase ale vremurilor apuse. Sînt căi şt semne noi, încă incerte, abia schiţate la infinitul orizont al viitorului. Sarcina romancierului constă în a ilustra, prin imagini vii, aceste căi, în a vorbi despre ele ca despre un fapt îndeplinit şi astfel al conduce pe cititor spre poziţiile înaintate ale ştiinţei. Dar încă nu-i totul. Filozofia ficţiunii ştiinţifice este evoluţia spiritului omenesc creator care contribuie la studierea vieţii societăţii. Iar esenţa ei este cercetarea noului îi, prin urmare, deschiderea unei ferestre spre viitor.

I. EFREMOV

Personajele romanului:

ERG NOOR *comandantul astronavei „Tantra”*
NIZA KRIT *tînără astronavigatoare de pe „Tantra”*
PUR HISS *astronomul expediţiei „Tantra”*
EON TAL *biologul expediţiei „Tantra”*
LUMA LASWY *medicul expediţiei „Tantra”*
PEL LYN *astronaut experimentat de pe „Tantra”*
KEY BEER *inginer electronist de pe „Tantra”*
INGRID DITRA *astronomă de pe „Tantra”*
IONE MAR *profesoară de gimnastică ritmică de pe „Tantra*”
BINA LED *geologa expediţiei „Tantra”*
TARON *mecanic de pe „Tantra”*
DAR VETER *directorul staţiunilor exterioare*
MWEN MAS *succesorul lui Dar Veter*
VEDA KONG *specialistă în istoria antică*
EVDA NAL *celebră psihiatră*
IUNII ANT *conduce serviciul maşinilor electronice de memorizat*
ZAF FTET *şeful informaţiei externe de pe „Lebăda 61”*
GRIM ŞAR *şeful laboratorului de paralizie generală*
AF NUT *celebru chirurg*
LEAO LAN *renumit paleontolog*
AVA EIGORO *principala ajutoare a Vedei Kong*
REN BOZ *fizician şi matematician de la Academia lărgirii limitelor cunoaşterii*
KART SAN *pictor*
CIARA NANDI *biolog, modelul lui Kart Sun*
FRIT DON *şeful expediţiei navale*

KOR YULL *construise cu 170 de ani în urmă în apropierea observatorului din Tibet instalaţii pe care le va folosi Mwen Mas în vederea unei experienţe epocale*

GROM ORM *preşedintele Consiliului astronautic, constructorul bazei de pe sistemul planetar al Centaurului*

DIS KEN *fiul lui Grom Orm*

ZIG ZOR *compozitor*

TOR AN *fiul lui Zig Zor, prieten cu Dis Ken*

MIR OM *cel mai vîrstnic dintre cei patru secretari ai Consiliului astronautic*

VLIHH OZ DDIZ *ilustru cercetător cosmic de pe, „Albireo II”, stea din constelaţia Lebăda*

ONAR *o fată dintr-un sat de pe Insula Uitării*

Capitolul I
STEAUA DE FIER

La lumina opalescenlă a unei sofite, prinsă de plafon, cadranele nenumăratelor aparate licăreau cu becurile lor viorii-albastre, portocalii şi verzi.

În centrul unei mese curbe de comandă, se desprindea un cadran mare, roşu. În faţa acestuia, o fată stătea nemişcată, în atitudinea puţin comodă a unui adorator plecat în faţa divinităţii. Reflexele roşii făceau chipu-i tînăr să pară mai matur şi mai sever, desenînd umbre aspre în jurul buzelor plinuţe, făcînd să pară mai ascuţit năsucul uşor ridicat. Sprîncenele groase, încruntate ale fetei erau acum foarte negre, dând ochilor o expresie de sumbră resemnare.

Cîntecul monocord al contoarelor fu întrerupt de un uşor zăngănit metalic. Tînăra fată tresări şi-şi îndreptă spatele trudit, cu mâinile subţiri împreunate după ceafă.

În spatele ei se auzi o uşă. O umbră mare se prefăcu într-un bărbat cu mişcări sacadate, precise. O lumină aurie izbucni, aprinzînd reflexe vii în părul roşcat al fetei. I se luminară şi ochii, pe care, cu nelinişte şi dragoste, îi aţintea asupra noului venit.

– Cu alte cuvinte, nu v-aţi culcat. Se poate?! O sută de ore nedormit !…

– Crezi că-i un exemplu prost? răspunse bărbatul vesel, deşi fără zîmbet. Glasul său avea inflexiuni metalice.

– Toţi ceilalţi dorm, rosti sfios fata… Aşadar nu bănuiesc nimic, adăugă ea coborînd instinctiv glasul până la şoaptă.

– Poţi vorbi fără teamă! Tovarăşii noştri dorm. În clipa de faţă, în cosmos nu veghem decît noi doi, iar până la

pămînt mai e un parsec[3] şi jumătate!

– Dar... nu mai avem anamezon[4] decât pentru o singură accelerare!

În glasul ei vibrau şi spaimă, şi un fir ascuns de încîntare.

Erg Noor, şeful celei de-a 37-a expediţii astrale, ajunse din doi paşi lângă cadranul cel roşu.

– Sîntem la al cincilea tur!

– Da, am intrat în el. Şi... nimic. Tînăra fată aruncă o privire grăitoare spre pîlnia acustică a aparatului de recepţie automat,

– După cum vezi, continuă Erg Noor, nu-i rost de dormit. Trebuie să mă gîndesc la toate variantele, la toate posibilităţile. Soluţia trebuie găsită pînă la sfîrşitul celui de-al cincilea tur.

– Dar aceasta înseamnă încă 110 ore...

– Bine, atunci voi dormi aici, în fotoliu. Ceva mai tîrziu, cînd se va termina acţiunea sporaminei[5] pe care am luat-o cu 24 de ore înainte.

Fata rămase un timp cufundată în reflecţii. În sfîrşit se hotărî:

– Ce-ar fi să reducem raza cercului? Poate că li s-a defectat emiţătorul.

– Cu neputinţă! Să reducem raza fără a micşora viteza ar echivala cu distrugerea navei într-o clipă. Să micşorăm viteza ca să parcurgem apoi distanţa de un parsec şi jumătate fără anamezon, cu viteza celor mai antice rachete cu care se mergea în lună, ar însemna să ne

---

3 Parsec = unitate de măsură pentru distanţe astronomice egală cu 3.26 ani-lumină sau aproximativ $32x1O^{12}$ km. (N.R.)

4 Anamezon = substanţă cu legăturile mezonice nucleare distruse, avînd o viteză de eflux apropiată de cea a luminii; e folosit de astronavă drept combustibil. (Noţiune fantastică. – N. A.)

5 medicament care înlătura somnul. (Noţiune fantastică – NA.)

putem apropia de sistemul nostru solar cam peste 1.500—2.000 de ani…

– Înţeleg… Dar nu s-ar putea ca ei…

– Nu, aceasta e cu neputinţă. Timpurile când oamenii puteau să comită neglijenţe sau să se înşele pe ei şi pe alţii au trecut de mult. Acum un asemenea lucru nu se mai poate întîmpla.

– N-am vrut să spun asta. În răspunsul repezit at fetei se simţea că fusese niţeluş jignită. Voiam să spun că, poate ne caută şi „Algrabul”. Desigur, însă, abătîndu-se de pe traseul său…

– Nu se putea abate atât de mult. O eroare este cu neputinţă. Ceea ce înseamnă… Erg Noor şovăi, neîndrăznind parcă să rostească verdictul… Înseamnă că „Algrabul” a pierit!

– Poate că n-a pierit chiar, dar a fost avariat de vreun meteorit şi nu mai poate atinge viteza cerută… interveni fata.

– Nu poate atinge viteza cerută! repetă Erg Noor. Nu este oare acelaşi lucru? Ce se întîmplă dacă între astronavă ţi destinaţia ei se aştern milenii de parcurs? Este şi mai rău: moartea nu vine dintr-o dată, ci după ani şi ani de neputinţa de a se sustrage fatalităţii.

Cu o mişcare rapida, Erg Noor trase un fotoliu pliant de sub pupitrul maşinii electronice de calculat de model mic MNU-11. Pînă acum, din cauza marii ei greutăţi, a dimensiunilor şi a fragilităţi sale, n-a fost cu putinţa să se instaleze pe astronave o maşina electronică – creierul model I.T.U, – care să îndeplinească operaţii multiple şi căreia să i se poată încredinţa în întregime conducerea navei. Se impunea prezenţa navigatorului de serviciu în cabina de comandă.

Mîinile şefului expediţiei se mişcau acum pe manele şi butoane cu o viteză uimitoare, de pianist. Faţa lui palidă cu trăsături aspre, parcă împietrite, fruntea înaltă,

plecată obstinat asupra mesei de comandă, părea să arunce o provocare puterilor oarbe ale destinului care ameninţau colţişorul de lune vie, furişat în adîncurile interzise ale spaţiului cosmic,

Niza Krit, tînăra astronavigatoare, care pentru prima oară lua parte la o expediţie cosmică, urmărea mişcările lui Noor ţinîndu-şi răsuflarea. Cât de calm, cât de energic şi de inteligent era bărbatul. acesta ce-i era drag… Îl iubea de mult, de cinci ani, de cînd lucra alături de el. Nu mai avea nici un rost să-i ascundă dragostea ei; de altfel. Erg Noor ştia, probabil, acest lucru. Niza o simţea… Acum, că se întîmplase această nenorocire, avea bucuria de a face de gardă în aceeaşi tură cu el. Trei luni petrecute în doi, în timp ce restul echipajului astronavei dormea cufundat în dulcele somn hipnotic! Mai aveau de vegheat împreună 13 zile. Apoi le venea şi lor rîndul să doarmă, pe o perioadă de şase luni, în care timp urma să se schimbe două echipe de serviciu, navigatori, astronomi şi mecanici. Ceilalţi – biologii, geologii –, care n-aveau de lucrat decît la locul destinaţiei, puteau dormi şi mai mult, în timp ce astronomii.. Lor le revenea partea de muncă cea mai grea, cea mai încordată.

Erg Noor se ridică, şi firul gîndurilor Nizei se rupse.

– Mă duc în cabina hărţilor siderale… Rîndul dumitale la odihnă vine… se uită la cadranul unui ceas dependent[6]… peste nouă ore. Am tot timpul să dorm înainte de a te schimba…

– Nu sînt obosită, rămîn aici cât trebuie, important este să vă odihniţi dumneavoastră!

Erg Noor se încruntă şi voi să obiecteze ceva; dezarmat

6 Ceas dependent – ceas care arata timpul de pe astronavă, în funcţie de viteza acesteia (noţiune fantastică). Conform teoriei relativităţii, la viteze de mişcare mari, inferioare celei a luminii, timpul unui obiect în mişcare se scurtează în comparaţie cu timpul unui observator imobil faţă de astronavă (N. A.)

însă de duioşia din glasul fetei şi din ochii ei căprui care-l priveau cu atîta încredere, zîmbi şi ieşi fără o vorba.

Niza se aşeză în fotoliu, îţi plimbă privirea peste aparatele, atât de familiare pentru ea, şi se lăsă furată de gînduri. Deasupra ei se căscau, negre, ecranele reflectoare care transmiteau la postul central de comandă imaginea abisurilor care înconjurau astronava. Luminiţele multicolore ale stelelor păreau nişte ace de lumină care, pătrunzînd prin ochi, sfredeleau creierul omului.

Astronava întrecea tocmai o planetă, şi forţa de gravitaţie a acesteia făcea ca „Tantra” să oscileze de-a lungul fîşiilor de intensitate variabilă a cîmpului gravitaţional[7]. Din cauza aceasta, stelele, măreţe şi ostile, de pe ecranele-reflectoare efectuau neaşteptate salturi. Desenul constelaţiilor se schimba cu o viteză nemaipomenită.

Planeta K2-2 N-88, depărtată de astrul său, rece şi lipsită de viaţă, era cunoscută ca un loc comod de intîlnire pentru astronave... Al cincilea tur... Mintea lui Erg Noor şi-a încordat acum toate forţele în căutarea soluţiei celei mai bune. Şeful expediţiei şi comandantul navei nu se putea înşela, – altminteri astronava de cea mai înaltă clasă – „Tantra” –, cu echipajul ei compus din cei mai eminenţi savanţi, nu se va mai întoarce niciodată din monstruoasele abisuri ale nemărginirii! Dar Erg Noor nu se va înşela...

Deodată Niza Krit simţi o stare oribilă apropiată de leşin, ceea ce însemna că astronava se abătuse de la traseul ei cu o fracţiune infimă de grad[8], admisibilă numai în condiţiile vitezei micşorate, deoarece altfel

---

7 Adică: de-a lungul liniilor de forţă ale cîmpului de atracţie creat de un corp ceresc (N. R.)

8 Un grad abatere în cosmos, la viteza „Tantrei”, ar însemna milioane de kilometri. (N. R.)

fragila ei încărcătură vie n-ar mai fi putut rămîne în viaţă. De îndată ce negura cenuşie care împăienjenise ochii fetei se mai risipi, starea de leşin reapăru: nava se reintegrase în traseul ei. Radiolocatoarele ei, extraordinar de sensibile, dibuiseră în bezna din faţă un meteorit – cea mai mare primejdie pentru astronave. În mai puţin de-o milionime de secundă, maşinile electronice care conduceau nava (căci numai ele puteau executa toate manevrele cu viteza necesară, nervii omeneşti necorespunzînd vitezelor cosmice) asiguraseră o deviere a „Tantrei”, iar după ce primejdia a trecut, o făcuseră cu aceeaşi viteză să-şi reia vechiul traseu.

„De ce, dar, aceste maşini să nu fi fost în stare să-l salveze şi pe „Algrab"? – îşi zicea Niza, care, între timp, îşi venise în fire. Era aproape sigur că această navă căzuse victimă întîlnirii cu un meteorit. Erg Noor spunea că până acum fiecare a zecea astronavă pierea ciocnindu-se de meteoriţi în ciuda inventării unor locatoare atât de sensibile ca aparatul lnî Wolf Hod. Pieirea „Algrabului" îi punea şi pe ei în primejdie, tocmai atunci, când totul părea atît de bine studiat şi pus ta punct. Niza începu să-şi amintească toate cele ce s-au petrecut din clipa decolării.

Expediţia a 37-a siderală avea drept ţintă să ajungă în sistemul planetar al unei stele apropiate din constelaţia Ophiuchus, a cărei unică planetă populată, Zirda, vorbise de mai multă vreme cu Pămîntul şi cu alte lumi prin Marele Cerc. Deodată însă amuţise, şi, timp de 70 de ani independenţi[9], nu s-a mai primit de acolo nici un fel de comunicare.

Pămîntul, care, în sistemul Marelui Cerc, era planeta cea mai apropiată de Zirda, avea deci datoria să lămurească ce se întîmplase. Tocmai de aceea nava

9 An independent «= an terestru independent de viteza astronavei (N. A.).

expediţiei pornise, luînd pe bord numeroase aparate şi cîţiva savanţi eminenţi, al căror sistem nervos se dovedise, după multiple încercări, capabil să îndure lungi ani de recluziune într-o astronavă. În ceea ce priveşte rezervele de carburanţi pentru motoare – anamezonul, o substanţă cu legăturile mezonice dintre nuclee[10] distruse şi cu viteza de jet egală cu aceea a luminii –, acesta fusese luat în cantităţi strict limitate. Plănuiseră să se alimenteze cu anamezon o dată ajunşi pe Zirda, iar în cazul cînd această planetă ar fi păţit ceva serios, urma ca „Tantra” să se întîlnească cu astronava de clasa a doua „Algrab”, lângă orbita planetei K2-2 N-88…

Urechea exersată a Nizei prinse uşoara modificare a frecvenţei sunetului pe care era acordat cîmpul de gravitaţie artificială[11]. Discurile celor trei aparate aşezate în dreapta începură să clipească inegal. La tribord se conectă automat o sondă electronică. Pe ecranul deodată luminat apăru un petic negru şi colţuros. Se mişca încet către partea din spate a „Tantrei”: cu alte cuvinte, se afla departe. Era un fragment uriaş de substanţă din cele care se întîlnesc extrem de rar în spaţiul cosmic. De aceea, Niza se grăbi să-i determine volumul, greutatea, viteza şi direcţia în care înainta. Numai după ce se auzi ţăcănitul uşor al bobinei automate a jurnalului de bord, Niza îţi reluă din nou tirul amintirilor…

…Acestea erau dominate de viziunea unui soare lugubru roşu-sîngeriu, care crescuse în cîmpul vizual al ecranelor în fiecare din ultimele luni ale celui de-al

10 În fizica nucleară modernă se presupune că în nucleul atomic, neutronii şi protonii se ţin legaţi unii cu alţii prin intermediul unor particule, numite mezoni (legaturi mezonice). (N. R.)

11 Orice astronava trebuie să aibă un cîmp gravitaţional propriu, pentru ca, de pilda, oamenii să se poală menţine vertical. (N. R.)

patrulea an al călătoriei. Al patrulea pentru pasagerii astronavei, care zbura cu viteza de 5/6 din viteza luminii. Pe Pămînt se scurseseră aproape şapte ani independenţi. Protejînd ochiul omenesc, filtrele ecranelor modificau compoziţia razelor oricărui astru în aşa fel încît acesta să apară ca văzut prin stratul gros de atmosfera pămîntească, cu ecranele ei de protecţie din ozon şi apă. Lumina violetă fantomatică, de nedescris, a stelelor cu temperaturi înalte părea azurie ori albă, aştrii mohorîţi de un roz-cenuşiu deveneau veseli, galben-aurii, aidoma soarelui nostru. Aici însă, dimpotrivă, astrul care strălucea victorios în razele lui de un roşu-aprins căpăta o tonalitate sumbră, sîngerie, familiară pentru ochiul unui observator de pe pămînt atunci cînd era vorba de stelele din clasa spectrală[12] M_5. Planeta se afla faţă de soarele ei mult mai aproape decât Pămintul nostru faţă de al său. Pe măsura apropierii de Zirda, astrul ei devenea un disc stacojiii uriaş, trimiţînd o mulţime de raze calorice[13], astfel încît pentru răcirea astronavei a trebuit să se cheltuiască multă energie.

„Tantra” încercase, încă cu două luni înainte de a se apropia de Zirda, să comunice cu staţiunea ei exterioară, aflată pe un mic satelit natural, lipsit de atmosferă şi care era mai aproape de Zirda, decît Luna de Pămînt. Acum tăcerea nu se mai putea explica prin nici un fel de câmpuri.

---

12 Clasă spectrală = clasele spectrale ale stelelor sînt indicate prin litere în ordinea următoare: O, B, A. F, G, K, M, plecind de la stelele albastre foarte fierbinţi, la suprafaţa cărora temperatura este de 100.000⁰, şi pînă la cele roşii, cu temperatura de 3.000⁰. Fiecare clasă are zece subdiviziuni notate cu o cifră, de exemplu: A7. Exisiri, clase stelare speciale: N. P, R, S, cu un conţinut ridicat de carbon, cian, titan, zirconiu în spectrele lor (N.A.)

13 Razele sau undele calorice sînt razele de căldură, de exemplu: razele roşii, înfraroşii etc. (N. R.)

Astronava continua să lanseze apeluri chiar şi atunci când pînă la planetă mai rămăseseră 30.000.000 de kilometri; viteza fantastică a „Tantrei” scăzuse la 3.000 de kilometri pe secunda. De serviciu era Niza. Veghea însă şi restul echipajului, strîns, în aşteptare, în faţa ecranelor, la postul central de comandă.

Niza lansa apeluri, mărind puterea emisiunii şi aruncînd înainte semnale luminoase în formă de evantai.

În cele din urmă, zăriră un punct minuscul şi strălucitor: era satelitul pe care se afla staţiunea exterioară. Astronava începu să evolueze în jurul planetei, apropiindu-se treptat de ea în spirală şi potrivindu-şi viteza după cea a satelitului. În curînd, „Tantra” şi satelitul erau ca legaţi cu o parîmă nevăzută; astronava plana deasupra micii planete care se mişca repede pe orbita ei. Stereotelescoape[14] electronice ale navei sondau acum suprafaţa satelitului. Şi, deodată, în fata echipajului „Tantrei” apăru o privelişte de neuitat.

O clădire uriaşă, plată, de sticla strălucea în reflexele sîngerii ale soarelui. Chiar sub acoperiş se afla un fel de sală mare de conferinţe sau amfiteatru. Acolo se aflau, înţepeniţi în totală nemişcare, o mulţime de fiinţe, ce arătau altfel decît pămîntenii; dar, fără nici o îndoială, erau oameni şi ei. Emoţionat, astronomul Pur Hiss puse mai bine la punct focalizarea aparatului. Rîndurile de oameni, care se zăreau neclar sub acoperişul de sticlă, erau cu desăvîrşire nemişcate. Pur Hiss mări şi mai mult imaginea. Văzură acum un fel de podium, înconjurat de panourile aparatelor; la o masă lungă, picior peste picior, în faţa auditorilor, stătea un om ai cărui ochi plini de groază erau pironiţi în zare…

– Sînt morţi, îngheţaţi! exclamă Erg Noor. Aeronava continua să planeze deasupra satelitului Zirdei, şi 14

---

14 Stereotelescop – telescop special, care e construit în aşa fel încât redă imaginile în spaţiu şi nu în plan. (N.R.)

perechi de ochi urmăreau neclintit mormîntul acesta de sticlă, căci, într-adevăr, era un mormînt. De cîţi ani oare şedeau astfel aici aceste cadavre? Planeta amuţise cu 70 de ani în urmă – dacă ar fi să se mai adauge la aceasta cei şase ani ai drumului parcurs de raze, erau trei sferturi de veac...

Toate privirile se îndreptară spre şeful expediţiei. Palid la faţă, Erg Noor scruta negura gălbuie a atmosferei planetei. Prin ea abia dacă se ghiceau contururile nectare ale munţilor, slabele reflexe ale mărilor; nimic însă nu le putea da răspunsul pentru care veniseră aici.

– Staţiunea a pierit, continuă şeful expediţiei, şi n-a fost refăcută nici în decurs de 75 de ani. Aceasta dovedeşte că pe planetă s-a petrecut o catastrofă. Trebuie să coborîm, să străbatem atmosfera, poate să şi aterizăm. Sîntem adunaţi aici cu toţii. Cer deci părerea consiliului…

Singurul care a avut ceva de obiectat a fost astronomul Pur Hiss. Niza examina, plină de indignare, nasul lui mare de pasăre de pradă şi urechile urîte, implantate prea jos.

– Dacă pe planetă s-a petrecut o catastrofă, n-avem nici o şansă să găsim aici anamezon. Înconjurul planetei la o altitudine mică, cu atît mai mult o aterizare, ne-ar face să cheltuim aproape întreaga rezervă de carburant planetar[15] de care mai dispunem. Afară de asta, nu se ştie încă ce s-a întîmplat. S-ar putea să fie radiaţii puternice, care să ne fie fatale…

Ceilalţi membri ai expediţiei îşi susţinură însă şeful.

– Nici un fel de radiaţii planetare nu ameninţă o navă prevăzută cu protecţia cosmică – se pronunţă Erg Noor. Am fost trimişi aici tocmai ca să lămurim ce s-a întîmplat. Ce va răspunde Marelui Cerc Pămîntul? Să stabilim

---

15 carburant folosit la motoarele navelor planetare (planeto-navelor), precum şi la „aterizajul” şi „decolarea” astronavelor, (Noţiune fantastică. N. A.)

faptele este cu totul insuficient, trebuie să le şi explicăm – vă rog să-mi scuzaţi aceste truisme! mai spuse Erg Noor, şi în glasu-i metalic străbătură note ironice. Nu cred că ne putem sustrage datoriei noastre directe… şi şeful tăcu.

– Temperatura straturilor superioare ale atmosferei este normală! strigă bucuroasă Niza, care efectuase în grabă măsurătorile necesare.

Erg Noor zîmbi şi începu să coboare, prudent, spiralî după spirală, încetinind treptat viteza astronavei, care se apropia de suprafaţa planetei.. Zirda era ceva mai mică decât Pămîntul, şi un zbor la înălţime mică în jurul ei nu necesita viteză prea mare. Astronomii şi „geologul” confruntau datele hărţii planetei cu observaţiile aparatelor optice de pe bordul „Tantrei”. Continentele îşi păstrau întocmai vechile lor contururi, mările scînteiau liniştit în lumina roşie a soarelui. Nu-şi schimbaseră forma nici crestele muntoase pe care le cunoşteau din fotografiile mai vechi. Numai planeta tăcea.

Timp de 35 de ore, membrii echipajului nu-şi părăsiră posturile de observaţie, schimbîndu-se doar cînd şi cînd la comanda aparatelor.

Compoziţia atmosferei, radiaţia cosmică, iradierea astrului roşu, – totul coincidea cu vechile date ce le aveau despre Zirda. Numai gradul de ionizare a stratosferei se ridicase în comparaţie cu standardele terestre. Erg Noor deschise un volum de tabele privitoare la Zirda şi găsi coloana cu datele referitoare la stratosfera ei. Ionizarea se dovedi a fi mai ridicată decît cea normală. În mintea lui Noor începuse a miji o bănuială alarmantă.

La cea de-a şasea volută a spiralei de coborîre, începură să se distingă contururile oraşelor mari. Dar nici acum receptoarele astronavei nu înregistrară nici un semnal…

Niza Krit ieşi din schimb ca să mănînce şi, parcă, aţipi. I se păruse că n-a dormit decât cîteva clipe. Astronava zbura pe deasupra părţii umbrite a Zirdei cu o viteză care nu depăşea aceea a unei obişnuite spironave[16] terestre. Aici, dedesubtul lor, trebuia să se întindă oraşe, uzine, porturi. Dar oricît de mult ar fi scrutat întunericul puternicele stereotelescoape, în bezna adîncă nu se zări nici măcar o singură luminiţă. Bubuitul de tunet al atmosferei spintecate de aeronavă ar fi trebuit să se audă la distanţe de zeci de kilometri. Trecu un ceas. Dar nici acum nu se aprinse nici o lumină. Aşteptarea chinuitoare era acum de neîndurat. Noor conectă sirenele navei. Un urlet înspăimîntător zbură deasupra abisului negru de sub ei. Oamenii Pămîntului sperau că, însoţit de bubuitul văzduhului, vuietul acesta va fi auzit de locuitorii Zirdei, care nu dădeau nici un semn de viaţă.

O pală de lumină vie mătură întunericul lugubru, şi „Tantra” ieşi pe partea luminată a planetei. Dar sub ei se aşternea şi acum un văl negru, catifelat. Fotografiile mărite rapid arătară un covor compact de flori semănînd cu macii negri catifelaţi de pe Pămînt, o mare raritate în lumea vegetaţiei. Desişuri de maci negri se întindeau pe distanţe de mii de kilometri, înlocuind orice altă vegetaţie… – pădurile, tufişurile, papura şî ierburile. În mijlocul acestui covor negru se zăreau străzile oraşelor, asemenea coastelor unor schelete uriaşe; construcţiile de fier ruginite arătau ca nişte răni sîngerînde. Nicăieri nici o suflare de viaţă, nici un copăcel. Numai şi numai maci negri şi nimic altceva!

– Este o tragedie groaznică! murmură încet biologul expediţiei. Eon Tai. S-au sinucis şi au omorît întreaga planetă!

---

16 aeronavă, care execută un zbor în spirale (Noţiune fantastică – N.R.)

– Adevărat? întrebă Niza, stăpînindu-şi cu greu lacrimile. E chiar atît de groaznic? Dar gradul de ionizare nu este chiar atît de mare…

– Au trecut ani destui, răspunse sever tînărul biolog. Faţa lui virilă, cu nas coroiat de caucazian, se făcuse ameninţătoare. O asemenea dezagregare radioactivă, continuă el, este cu atît mai primejdioasă, cu cât se acumulează pe neobservate. În decurs de veacuri, radiaţiile puteau spori cor cu cor[17], după cum numim noi biodozele[18], apoi deodată s-a petrecut un salt calitativ! O ereditate pe cale de destrămare, încetarea reproducţiei, la care se adaugă şi epidemiile provocate de radiaţii… Nu este prima oară că se întîmplă aşa ceva; Cercul cunoaşte asemenea catastrofe…

– Dar planeta însăşi n-a pierit. În mai puţin de un veac, o vom putea repopula, afirmă convins Erg Noor.

Se hotărîse să recurgă la o manevră destul de grea, schimbînd traseul orbital al astronavei, trecînd de pe cercul de latitudine, pe meridian. Nu puteau să se depărteze de planetă fără a fi lămurit definitiv dacă toţi locuitorii ei au pierit sau nu, Poate că cei rămaşi în viaţă nu pot chema astronava în ajutor din cauză că centralele lor energetice şi aparatajul sînt distruse.

Nu era prima oară când Niza îi vedea pe şeful său la masa de comandă în timpul unei manevre pline de răspundere. Cu faţa lui asprită, de nepătruns şi mişcările repezite, dar totdeauna precise, Erg Noor apărea în ochii astronautei ca un adevărat erou legendar.

„Tantra” parcurgea din nou un drum decepţionant în jurul Zirdei, de rîndul acesta de la un pol la altul. Ici-colo, mai cu seama pe la paralelele mijlocii, apărură zone

---

17 unitale de iradiere la care e supus un organism. (Noţiune fantastică. – N. A.)

18 doze de iradiere dăunătoare unui organism viu. (N.A.)

întinse de sol dezgolit. Acolo, în aer plutea o ceaţă galbenă prin care se ghiceau, ca nişte valuri, crestele uriaşe ale nisipurilor roşii bătute de vînturi

...Mai departe se aşterneau covoare din catifeaua cernită a macilor negri – singurele plante care reuşiseră să reziste radioactivităţii sau să dea naştere sub influenta ei unei mutaţii[19] viabile.

Totul era acum limpede. Să mai caute undeva, printre ruinele acestea neînsufleţite, rezervele de anamezon pregătite pentru oaspeţii din alte lumi conform recomandării Marelui Cerc (Zirda nu poseda încă astronave, ci numai aparate de zbor interplanetare) ar fi fost nu numai inutil, ci şi riscant. „Tantra” începuse deci să-şi lărgească încetul cu încetul spirala zborului în sens opus, depărtîndu-se de planetă. Accelerind cu ajutorul motoarelor trigger-ionice[20], astronava ieşi din cîmpul de gravitaţie al planetei moarte şi porni spre sistemul nelocuit, desemnat numai printr-un cifru convenţional, unde fuseseră aruncate cîteva faruri-bombă[21] şi unde ar fi trebuit să-i aştepte astronava „Algrab”,

Din însemnările în legătură cu Zirda, extrăseseră menţionarea experienţelor riscante care fuseseră făcute acolo cu carburanţii atomici. Găsiră cuvîntări ale unor savanţi de seamă de pe planeta moartă, cuvîntări în care aceştia atrăseseră atenţia asupra apariţiei unor simptome de influenţe dăunătoare pentru viaţă şi stăruiseră să se sisteze experienţele. Cu 118 ani în urmă,

---

19 fenomen de naştere aparent spontană a unei specii dintr-o alta specie; aici: sub influenta radiaţiilor. (N. R.)

20 motoare în care jetul reactiv se realizează pe calea reacţiei „trigger” (în cascadă) a substanţei ionizate. (Jetul ionic e un flux gazos de atomi ionizaţi, folosit ca propulsor la astronave. Noţiuni fantastice. – N. R.)

21 Far-bombă staţie automată robot pentru transmiterea unor semnale puternice care să răzbească prin atmosfera planetară. Este lansat de pe astronave. (Noţiune fantastică. – N.A.)

pe calea Marelui Cerc, fusese trimisă o scurtă avertizare, suficientă pentru nişte oameni inteligenţi, dar, precum se vede, neluată în seamă de guvernul Zirdei.

Nu mai exista nici un dublu: Zirda pierise din cauza acumulării unor radiaţii dăunătoare, provocate de numeroase experienţe imprudente.

*

Acum, de cîteva zile „Tantra” descria cerc după cerc în jurul planetei acesteia cenuşii, iar speranţa de a se întîlni cu „Algrab” se micşora cu fiecare oră. Presimţirea că se petrecuse o catastrofă devenea tot mai apăsătoare.

Erg Noor se opri în prag, cu ochii la Niza, care stătea pe gînduri. Căpşorul ei aplecat, cu o claie deasă de păr, semăna cu o invoaltă floare aurie… Un profil de ştrengar, nişte ochi aşezaţi puţin pieziş şi adesea mijiţi din cauza unui râs cu greu stăpînit, iar acum larg deschişi, scrutînd necunoscutul cu îngrijorare, dar şi cu curaj! Fetiţa aceasta nici nu-şi dădea seama ce mare sprijin sufletesc găsea el în dragostea ei neprecupeţită. Deşi trecut prin ani şi ani de încercări care-i oţeliseră voinţa şi sentimentele, Erg Noor se simţea uneori obosit de rolul său de şef, trebuind să fie gata în orice clipă să ia asupra lui întreaga răspundere pentru viaţa oamenilor, pentru astronavă şi succesul expediţiei lor. Acolo, pe Pămînt, de mult nu mai exista o răspundere atât de individuală, căci hotărîrile erau totdeauna luate de un grup de oameni chemaţi să realizeze o anumită muncă. Iar dacă se întîmpla ceva deosebit, puteai oricînd să primeşti orice sfat, să capeţi o consultaţie oricât de complicată. Aici însă n-aveai de unde primi sfaturi, iar comandanţii astronavelor se bucurau de drepturi speciale. Ar fi fost mai uşor ca o asemenea răspundere să dureze doar doi-trei ani, şi nu zece-cincisprezece, cât reprezenta durata

medic a unei expediţii cosmice!

Erg Noor intră în cabina de comandă.

Niza se ridică repede şi-i ieşi în întîmpinare.

– Am adunat toale materialele şi hărţile de care am nevoie, spuse el. Să dăm de lucru maşinii!

Şeful expediţiei se lungi într-un fotoliu şi acum răsfoia încet filele metalice, numind cifrele coordonatelor, intensitatea cîmpurilor magnetice, electrice şi de gravitaţie. Intensitatea curenţilor de particule cosmice, viteza şi densitatea şuvoaielor de meteori. Plină de încordare, Niza apăsa pe butoane, întorcea comutatoarele maşinii de calculat. Erg Noor primi o seamă de răspunsuri, se încruntă şi rămase pe gînduri.

– În calea noastră se află un cîmp puternic de gravitaţie - regiunea acumulării de substanţă obscură de la Scorpion, alături de Steaua 6555 ZR + 11 PKU, începu el. Spre a evita consumarea carburantului, trebuie şi ne abatem încoace spre Şarpele[22]. La o viteză mai mică am fi putut înainta fără motor, folosind cîmpurile de gravitaţie în chip de accelerator şi navigînd în marginea lor... O încetinire generală a zborului n-ar fi însă avantajoasă.

– Nu s-ar putea atunci să ne dispensăm de încetinire? întrebă Niza încercînd să-i vină în ajutor şefului.

– O viteză de 5/6 din unitatea absolută sau, mai precis, 25O.OOO de kilometri pe secundă ar mări, în zona terestră de gravitaţie, greutatea noastră de douăsprezece mii de ori[23] aşadar ar preface în praf şi pulbere întreaga expediţie. Nu putem zbura astfel decât în spaţiul cosmic, departe de mari acumulări de materie. De îndată ce astronava pătrunde într-o zonă de gravitaţie, este necesar să micşorăm viteza cu atît mai

22 Şarpele – numele unei constelaţii. (N. R.)

23 Sub efectul acceleraţiei, la viteze foarte mari, masele corpurilor cresc enorm de mult (N. R.)

mult, cu cât gravitatea este mai puternică.

– Cu alte cuvinte, avem aici o contradicţie, şi, cu un gest copilăros, Niza îşi sprijini capul în palmă. Cu cât cîmpul de gravitaţie este mai puternic în condiţiile zborului fără motor, cu atît s-ar putea să accelerăm, dar totodată cu atît mai încet trebuie să zburăm.

– Aceasta este valabil numai pentru viteze-sublumină uriaşe, când însăşi astronava se asemuieşte cu o rază de lumină şi nu se poate mişca decât în linie dreaptă sau pe aşa-numita curbă a intensităţilor egale[24].

– Dacă am înţeles bine, vreţi să îndreptaţi „raza” noastră – "Tantra" – nemijlocit asupra sistemului solar.

– Tocmai aici e greutatea. Ştii prea bine că, după ce am luat viteză, o oprire sau chiar şi o simţitoare încetinire a zborului ar fi pentru noi egală cu moartea, întrucît n-am mai avea cu ce să ne mărim din nou viteza. Dar iată care este primejdia principală! Priveşte zona 3442 U, ea este cu desăvîrşire necercetată până acum. N-avem aici nici stele, nici planete locuite; nu cunoaştem decît cîmpul de gravitaţie. Uite şi marginea ei. Pentru a ne fixa definitiv, să aşteptăm părerea astronomilor. După cel de-al cincilea tur, îi vom deştepta pe toţi, deocamdată însă… Şeful expediţiei se frecă la tîmple şi căscă,.

– Acţiunea sporaminei e pe terminate, spuse Niza. Vă puteţi odihni!

– Bine. Mă instalez aici, în fotoliu… Cine ştie, poate că se întîmplă vreo minune. Măcar un sunet!

O inflexiune fugară din glasul lui Erg Naor trezi în sufletul Nizei un sentiment de mare duioşie. Cum ar fi vrut ea să strîngă la pieptul ei capul acesta îndărătnic, să netezească părul negru cu fire cărunte apărute prea de timpuriu!

Niza se sculă, aşeză cu grijă filele cu însemnări şi

---

24 Curba intensităţilor egale sau drumul de propagare a razelor de lumină. (N. R.)

stinse lampa, lăsînd numai o slabă lumină verzuie de-a lungul panourilor cu aparate şi ceasuri. Astronava zbura liniştit în vidul absolut al cosmosului, descriind uriaşul ei cerc. Astronauta cu părul roşcat îşi ocupă fără zgomot locul alături de „creierul” imensei nave. Aparatele cîntau încetişor obişnuitul lor cîntec, acordat pe o anumită melodie;orice tulburare, cât de mică, provoca îndată o notă falsă. Totul era în ordine: melodia lină se depăna în tonalitatea voită, acompaniată când şi când de lovituri surde, ca de gong; acestea marcau momentele de conectare a motorului planetar auxiliar care îndrepta cursa „Tantrei” după o curbă anumită. Motoarele cu anamezon tăceau. În nava adormită domnea liniştea unei îndelungate nopţi, ca şi cum primejdia ce plana deasupra navei şi a ocupanţilor săi nici n-ar fi existat.

Şi totuşi, în adîncul inimii ei, Niza era liniştită: avea încredere în şeful ei. Cei cinci ani şi mai bine ai călătoriei nu i se păruseră nici lungi, nici chinuitori. Mai cu seamă după ce în sufletul ei se trezise dragostea... Dar chiar şi fără aceasta, observaţiile pasionante, înregistrările electronice de cărţi, muzică şi filme îi permiteau să-şi îmbogăţească neîncetat cunoştinţele şi să nu regrete frumosul Pămînt, să nu se simtă un firicel de nisip, pierdut în abisurile nemărginitului întuneric. Tovarăşii săi de drum erau oameni de mare cultură, iar atunci când nervii oboseau de prea multe impresii ori de o activitate încordată prelungită, putea recurge la somnul lung, întreţinut de oscilaţii hipnotice[25]. Astfel, după o succintă pregătire medicală, frînturi mari de timp se prăbuşeau în nefiinţă, treceau într-o clipă… Alături de omul iubit, Niza era desigur fericită. N-o frămînta decât gândul că ceilalţi, mai cu seamă el, Erg Noor, o duc mai greu. Dacă ar putea ea… Dar ce putea face o tînără astronaută de

25 E vorba de procedeul de hipnotizare pe culea unor unde ce acţionează asupra creierului. (N. R.)

rând, atît de incultă încă, alături de asemenea oameni! Poate că, totuşi, aducea un folos prin duioşia, prin dorinţa-i fierbinte de a le uşura tovarăşilor ei, clipă de clipă, această muncă istovitoare…

Şeful expediţiei se trezi şi ridică fruntea îngreunată de somn. Melodia egală suna ca şi până acum, întreruptă când şi când de loviturile motorului planetar. Niza Krit se afla ca şi mai înainte în faţa aparatelor, uşur adusă din spate, cu umbre de oboseală pe faţa ei tînără. O privire spre ceasul dependent, şi Erg Noor, cu o mişcare energică, se ridică din fotoliul adînc.

– Am dormit paisprezece ore în şir! Şi dumneata nu m-ai deşteptat, Niza! Este incalificabil. Se opri văzîndu-i zîmbetul radios. Imediat la culcare!

– Dacă-mi daţi voie, aş dormi aici… ca şi dv., se rugă fata. Apoi aduse repede de mîncare, se spălă şi se instala în fotoliu. Ochii săi căprui şi strălucitori, parcă şi mai mari din cauza cearcănelor negre, îl urmăreau pe furiş pe Erg Noor, care, răcorit după un duş de unde, restaurat după mîncare, îi luă locul în faţa aparatelor. După ce controlă datele indicatorilor de protecţie a legăturilor electronice (PLE), se ridică şi începu să se plimbe cu paşi repezi prin cabina de comandă.

– De ce nu dormi? întrebă el sever pe tînăra astronaută.

Niza îşi scutură alene buclele roşcate ce ar fi trebuit să mai fie tunse niţel, deoarece în expediţiile cosmice, femeile nu purtau de obicei păr lung.

– Mă gîndesc… Începu ea şovăitor, şi… ştiţi? Să nu zâmbiţi! Îmi vine să mă închin în faţa măreţiei şi atotputerniciei omului, care a ajuns de acum şi printre stele, atît de departe în nemărginitele adâncuri ale spaţiului! Pentru dumneata, multe lucruri sînt familiare aici, pe cînd eu mă aflu pentru prima oară în cosmos. Ce minunat îmi pare totul: să iau parte la o călătorie atît de

grandioasă!

Cu un zîmbet palid, Erg Noor îşi frecă fruntea.

– Sînt nevoit să te dezamăgesc sau, mai bine zis, să-ţi arăt adevăratele proporţii ale atotputerniciei noastre. Iată! Deschise proiectorul, şi, pe peretele din spate al cabinei, apăru voluta luminoasă a Galaxiei[26]. Erg Noor arătă o ramură mărginaşă a volutei, compusă din stele rare, abia perceptibilă în întunericul înconjurător, asemenea unei pulberi spălăcite.

– Iată regiunea pustie a Galaxiei unde se află sistemul nostru solar şi unde sîntem şi noi în clipa de faţă; ea nu-i decât o margine cu prea puţină lumină şi viaţă... Dar până şi acest braţ[27] al Galaxiei se întinde de la Lebădă la Carenă şi pe lângă faptul că e departe de zonele centrale, mai conţine şi un nor obscur, uite-l aici...

Pentru a parcurge drumul de-a lungul acestei ramificaţii, „Tantra” noastră are nevoie de aproximativ 40.000.000 de ani independenţi. Iar hăul întunecat ce desparte ramificaţia noastră de cea vecină l-am putea străbate în 4.000.000 de ani. După cum vezi, zborurile noastre în adîncurile nemărginite ale spaţiului nu reprezintă deocamdată decât o învîrtire pe o pală de nimica toată, cu diametrul de 50 de ani-lumină[28]! Cât de puţin am şti noi despre univers dacă n-ar exista marea putere a Cercului.

Niza tăcea.

– Închipuieşte-ţi cele dinţii zboruri astrale! continuă Erg Noor visător. Navele erau mici şi nu aveau nici viteza necesară, nici dispozitive puternice de apărare. De altfel, strămoşii noştri aveau o viaţă de două ori mai scurtă ca a

26 colţul cosmic din care face parte şi sistemul nostru solar. (N. R.)

27 Galaxia este o spirală uriaşă cu două braţe. (N. R.)

28 Un an lumină: distanţa parcursă de o rază luminoasa timp de un an, cu viteza de 300.000 de kilometri pe secundă. (N.R.)

noastră… Iată adevărata măreţie a omului!

Niza înălţă capul cu o mişcare îndărătnică, aşa cum obişnuia s-o facă întotdeauna cînd îşi exprima dezacordul.

– Dar poate că mai tîrziu, când în învingerea spaţiului vor fi găsite alte posibilităţi decît ale noastre de a ne lua la trîntă cu el, poate că atunci oamenii vor spune despre dumneavoastră; „Iată ce eroi au fost!”

Şeful expediţiei întinse mîna tinerei fete:

– Şi despre dumneata, Niza!

Niza se aprinse la faţă:

– Sînt mîndră că sînt aici, împreună cu dumneavoastră! Şi aş fi gata să dau orice ca să mă întorc din nou în cosmos.

– Da, ştiu acest lucru, rosti gînditor Erg Noor, dar nu toată lumea gîndeşte ca dumneata.

Instinctul feminin îi ajută tinerei fete să înţeleagă gîndul şefului. Avea în cabina lui două stereoportrete într-o minunată culoare violet-aurie. Ambele înfăţişau pe frumoasa Veda Kong, specialistă în istoria antică, cu ochii limpezi şi albaştri ca şi cerul pământesc, privind de sub sprîncenele-i lungi, avîntate ca aripile… Bronzată de soare, cu zîmbetul ei minunat, cu mîinile ridicate spre părul ca fuiorul de in, sau rîzînd în hohote, cocoţată pe un tun de corabie, monument al unei antichităţi imemoriale…

Gesturile lui Erg Noor nu mai erau acum repezite. Se aşeză încet în faţa astronautei.

– Dacă ai ştii, Niza. Cât de brutal mi-a distrus soarta visul, acolo pe Zirda! spuse el deodată cu glas surd, atingînd binişor maneta care punea în mişcare motoarele cu anamezon, de parcă ar fi vrut să accelereze şi mai mult cursa ameţitoare a astronavei.

– Dacă Zirda n-ar fi pierit şi noi am fi putut să ne aprovizionăm cu carburanţi, vorbi el mai departe,

răspunzînd la întrebarea mută a interlocutoarei sale, aş fi condus expediţia mai departe. Aşa a şi fost, de altfel, convenit cu consiliul. Zirda ar fi comunicat cele de cuviinţă, iar „Tantra” ar fi plecat mai departe cu cei care ar fi dorit-o... Ceilalţi s-ar fi îmbarcat pe „Algrab", care, după îndeplinirea sarcinii sale aici, ar fi fost chemat pe Zirda. Dar dumneata, Niza, ai fi plecat mai departe?

– Eu? Desigur!

– Dar… unde? întrebă deodată Erg Noor, ferm, privind-o ţintă pe Niza.

– Oriunde, fie şi acolo… şi fata arătă spre abisul negru dintre cele două braţe ale spiralei înstelate a Galaxiei.

– 0, n-am fi mers chiar atât de departe! Ştii, drăguţa mea astronaută, că, aproximativ cu 85 de ani în urmă, a fost organizată cea de-a 34-a expediţie cosmică, denumită „în trepte”. Trei astronave care se aprovizionau reciproc cu carburanţi se depărtau din ce în ce mai mult de Pămînt în direcţia constelaţiei Lira. Cele doua care n-aveau pe ele un echipaj de cercetători, după ce şi-au dat anamezonul celei de-a treia, s-au întors înapoi. Astfel îşi executau alpiniştii ascensiunile pe piscurile cele mai înalte. În sfîrşit, cea de-a treia navă, numită „Vela”…

– Cea care nu s-a mai întors!… şopti Niza înfiorată.

– Da, „Vela” nu s-a mai întors! Şi-a atins însă destinaţia şi a pierit în drumul de întoarcere, după ce a apucat să trimită o comunicare. Ţinta finală era marele sistem planetar al stelei albastre Vega sau cum i se mai spune – Alfa Lira. Câte perechi de ochi omeneşti, de nenumărate generaţii, au admirat această stea albastră şi strălucitoare a cerului nordic! Vega se află la o depărtare de opt parseci de pămînt, iar oamenii nu se mai depărtaseră până atunci de Soarele nostru la asemenea distanţe… Cum-necum, „Vela” ajunsese la destinaţie… Motivul pieirii sale este necunoscut: un meteorit sau poate o gravă avarie… Totuşi… n-ar fi exclus ca şi acum

nava să mai plutească în spaţiu, iar eroii, pe care noi îi credem morţi, să mai fie încă în viaţă…

– Ce îngrozitor!

– E destinul care pîndeşte orice astronavă ce n-are viteză suficient de mare. Distantele sînt atît de mari, încît între ea şi planeta ei natală se interpun îndată milenii de parcurs…

– Şi ce anume a comunicat „Vela”? întrebă repede tinăra fală.

– Foarte puţin. Comunicarea se întrerupea mereu, apoi a amuţit cu totul, acoperită, probabil, undeva de un cîmp de forţă[29]. Mi-o amintesc şi acum; „Vorbeşte «Vela», vorbeşte «Vela»! Vin dinspre Vega... De 26 de ani... ajunge… voi aştepta… Vega are patru planete… Nu există nimic mai frumos… Ce fericire!”.

– Dar au chemat în ajutor, voiau să aştepte undeva!

– Fireşte că aveau nevoie de ajutor. Altminteri astronava n-ar fi cheltuit o energie uriaşă pentru trimiterea comunicării. Dar ce era de făcut? Nu s-a mai primit de la „Vela” nici un cuvînt,

– 26 de ani independenţi parcurşi pe drumul de întoarcere, în timp ce între Vega şi Soare sînt în total 28 de ani! Înseamnă că nava se afla undeva în zona noastră sau, poate, şi mai aproape de Pămînt,

– Nu prea cred... poate doar în cazul cînd a depăşit viteza normală. Navigînd în apropiere de limita cuantică[30], dar aceasta este cât se poate de primejdios!

Erg Noor explică pe scurt bazele de calcul ale saltului distructiv în starea materiei[31]: băgă însă de seamă că

---

29 Undele radio pot fi întoarse din drum de un cîmp perturbator; de exemplu, de un cîmp de forte magnetice (N.R.

30 Limită a vitezei apropiate de aceea a luminii, la care nici un corp nu poale exista ca volum, întrucît masa devine infinită, iar timpul egal cu zero. (N, A.)

31 E vorba de saltul de în materia sub formă de masă inertă,

fata îl ascultă numai pe jumătate.

– V-am înţeles, am înţeles bine! strigă ea de îndată ce şeful expediţiei îşi încheie lămuririle. Şi aş fi înţeles chiar de la început dacă pieirea astronavei nu m-ar fi tulburat într-atît… Este un lucru îngrozitor, cu care nu mă pot împăca!

– Acum ai priceput sensul principal al comunicării, spuse posomorît Erg Noor. Descoperiseră lumi de nemaivăzută frumuseţe. Eu visez de mult să refac cafea parcursă de „Vela”: cu perfecţionările moderne, lucrul acesta a devenit cu putinţă chiar şi cu o singura navă. Visul acesta îl nutresc din tinereţe. Vega – soarele albastru cu minunatele lui planete!

– Să vezi aceste lumi… rosti Niza, şi glasul i se frînse. Dar ca să te întorci, ai nevoie de 60 de ani tereştri sau 40 de ani dependenţi. Aceasta înseamnă… o jumătate din viaţă.

– Da, realizările mari cer şi jertfe mari. Dar pentru mine, aceasta n-ar reprezenta nici măcar un sacrificiu. Viaţa mea pe Pămînt n-a fost decât scurte escale între călătorii astrale. Eu sînt născut pe o astronavă!

– Cum aşa? se minună tînăra fată,

– Cea de a 35-a expediţie siderală era compusă din patru nave. Mama era astronom pe una dintre ele. Eu m-am născut pe drumul înspre steaua dublă MN19026+7AL. Când expediţia se întorsese pe Pămînt, atinsesem vîrsta de 18 ani. Ca una dintre isprăvile tui Hercule a fost considerat faptul că am învăţat să conduc astronava şi că am devenii navigator cosmic în locul astronautului, care se îmbolnăvise; puteam de asemenea să lucrez ca mecanic la motoarele planetare şi cu anamezon…

– Nu înţeleg totuşi… obiectă Niza.

---

adică cu masa de repaos deosebită de zero, la forma de energie, a cărei masă de repaos e zero. (N. R.)

– Cum de a avut maică-mea curajul? Ai să înţelegi cînd ai să fi mai în vîrstă! Cînd eram mic, mă aduceau într-o cabină de comandă la fel cu aceasta şi-mi holbam ochişorii prostuţi, urmărind pe ecrane stelele jucăuşe. Zburam în Theta Lupul, unde se descoperise o stea dublă, aproape de Soare, – două pitice: una albastră şi alta portocalie camuflată de un nor obscur. Prima impresie conştientă pe care am avut-o a fost aceea a cerului unei planete pustii, lipsită de oxigen, un cer pe care-l vedeam de sub cupola de sticlî a staţiunii temporare; expediţia cobarîse din navă şi petrecuse şapte luni studiind planeta. Pe cât îmi amintesc, acolo au descoperit o imensă bogăţie de platină, osmiu şi iridiu. Cuburile de iridiu, extrem de grele, mi-au fost jucării. Şi cerul acela, primul meu cer, era negru cu păcura, cu luminiţele curate ale stelelor care nu clipeau şi cu doi sori de o frumuseţe uimitoare: unul – de un portocaliu viu, altul – albastru închis. Îmi amintesc că uneori razele lor se întretăiau[32] şi atunci peste planeta noastră se revărsa o lumină verde, atît de vie şi de veselă, încît ţipam şi cîntam de bucurie!... „Erg Noor tăcu o clipă, apoi adăugă: Dar ajunge! M-am lăsat furat de amintiri, iar dumneata trebuia să te fi dus de mult la odihnă.

– Vă rog să continuaţi, n-am auzit niciodată nimic mai interesant, îl rugă Niza, dar şeful rămase neînduplecat. Aduse un mic aparat hipnotizator cu pulsaţii, şi, fie din cauza privirii sale poruncitoare, fie din cauza aparatului somnifer, tînăra dormi atât de bine încît nu se trezi decît în clipa cînd trebuiau să intre în cel de-al şaselea tur. O privire spre faţa rece a şefului, cu fălcile strînse, şi Niza pricepu îndată că „Algrabul” n-a apărut.

– Te-ai trezii tocmai la timp! anunţă Erg Noor cînd Niza se întoarse în cabina de comandă, după ce s-a răcorit cu

32 Din cauza efectului de complementaritate a două culori. (În cazul de faţă, portocaliul cu albastrul dă verde). (N. R.)

undele electrice şi s-a mai aranjat puţin. Conectează muzica şi lumina de deşteptare. Pentru toţi!

Niza apăsă repede pe cîteva butoane, şi în toate cabinele astronavei în care dormeau membrii expediţiei începură să se aprindă şi să se stingă lumini, răsună o muzică specială, din acorduri joase şi vibratoare care se intensificau tot mai mult. Începu o trezire treptată şi prudentă a sistemului nervos înfrînat, întoarcerea lui spre activitatea normală. După cinci ceasuri, la postul central de comandă se adunaseră toţi membrii expediţiei, treziţi de-a binelea, învioraţi cu ajutorul hranei şi al stimulenţilor nervoşi.

Reacţiile fiecăruia dintre ei la ştirea pieirii astronavei auxiliare au fost diferite După cum se şi aşteptase Erg Noor, expediţia se arătă la înălţimea situaţiei. Nici un cuvînt de deznădejde, nici o privire speriată. Pînă şi Pur Hiss, care nu se arătase prea curajos pe Zirda, nici nu tresări măcar auzind comunicarea. Tînăra Luma Laswy, medicul expediţiei, păli uşor şi-şi trecu pe furiş vîrful limbii peste buzele uscate.

– Să cinstim prin reculegere memoria tovarăşilor care au pierit! spuse şeful, conectînd ecranul de proiecţie, pe care apăru „Algrabul”, fotografiat înainte pe pornirea „Tantrei”. Se ridicară cu toţii în picioare. Pe ecran trecură încet, una după alta, fotografiile celor şapte membri ai echipajului de pe „Algrab”, unii serioşi, alţii zîmbind. Erg Noor îi numea pe rînd, iar călătorii îi omagiau pentru cea din urmă oară prin ridicarea mîinilor îndreptate spre cel mort. Era o tradiţie a astronauţilor. Astronavele care plecau împreună aveau totdeauna seria completă de fotografii a tuturor membrilor expediţiei. Navele dispărute puteau rătăci mult timp în spaţiul cosmic, echipajele lor puteau rămîne încă multă vreme în viaţă, dar aceasta nu mai avea importanţă, căci nava nu se mai întorcea niciodată. Să porneşti în căutarea ei, să vii în

ajutor era cu neputinţă. Maşinile de pe nave erau astfel construite încît avarii mici aproape n-aveau loc, în orice caz se puteau repara cu uşurinţă. Niciodată însă până acum n-a putut fi remediată în cosmos o defecţiune mai serioasă a maşinilor. Uneori navele mai apucau să trimită o ultimă comunicare, aşa cum făcuse şi „Vela”. De cele mai multe ori, însă, aceste comunicări nu-şi atingeau ţinta, nu atât din cauza dificultăţii de a le da o precisă orientare, cît din pricina ecranizării provocate de diferitele cîmpuri de forţă sau de norii de materie obscură. În decurs de milenii, emisiunile Marelui Cerc cercetaseră direcţiile favorabile, făcînd retransmisiuni de pe o planetă pe alta şi ocolind astfel obstacolele care se iveau în cale.

După terminarea tristei ceremonii, Erg Noor deschise consfătuirea, care nu ţinu mult. După aceea, şeful expediţiei îndreptă „Tantra” în direcţia Pămîntului, conectînd motoarele cu anamezon. După cîteva ore, aceste motoare amuţiră, iar astronava începu să se apropie de planeta natală, cu 21 de miliarde kilometri în 21 de ore. Pînă la Soare mai aveau aproximativ cale de şase ani tereştri. La postul central de comandă şi iu biblioteca-laborator, se desfăşura o munca intensă; efectuau calcule şi determinau direcţia noului traseu; astronava trebuie să zboare timp de şase ani, consumînd anamezonul numai pentru anihilarea încetinirii naturale a navei în diferite cîmpuri de forţă. Cu alte cuvinte, trebuiau să conducă astronava în aşa fel încît să se afle tot timpul în marginea unui cîmp gravitaţional, de la o stea la alta, de la un nor obscur la altul, economisind cu grijă acceleraţia. Erau cu toţii îngrijoraţi la gîndul zonei necercetate 344+2U aflată între Soare şi „Tantra” şi pe care n-o puteau ocoli în nici un chip; pe hotarul ei, pînă la Soare, se întâlneau zone de meteoriţi liberi, şi apoi, la fiecare cotitură, nava pierdea din viteză…

Peste două luni dependente, curba izotendoare[33] a zborului era gata. „Tantra” începu să descrie o cicloidă cu înclinare mică, între limitele intensităţii egale din cîmpurile gravitaţionale întîlnite în drum.

Minunata navă era în cea mai perfectă stare de funcţiune. Viteza zborului fără motor se menţinea în limitele calculate. Acum astronava nu mai era despărţită de planeta natală decît printr-o distanţă în timp de patru ani dependenţi de zbor.

Erg Noor şi Niza, care-şi terminaseră schimbul şi erau obosiţi, se cufundară într-un somn îndelungat. Împreună cu ei, se refugiară în vremelnica nefiinţa doi astronomi, un geolog, un biolog, medicul şi patru ingineri.

De gardă era acum un alt schimb: astronautul experimentat Pel Lyn, care era la a doua lui expediţie, astronoma Ingrid Ditra şi inginerul electronist Key Beer. Cu autorizaţia lui Pel Lyn, Ingrid se retrăgea adesea îu biblioteca de lîngă postul de comandă. Împreună cu vechiul său prieten Key Beer, ea scria o mare simfonie „Pieirea planetei", inspirată de tragedia Zirdei. Obosit de cîntecul aparatelor şi de priveliştea negrelor abisuri cosmice, Pel Lyn după ce o lăsă pe Ingrid la masa de comandă, se cufundă cu pasiune în descifrarea ciudatelor inscripţii pe care le primiseră de pe o planetă – din sistemul celor mai apropiate stele ale Centaurului[34] – părăsită în chip misterios de populaţia ei.

După încă două schimburi, astronava se apropiase de Pămînt la o distanţă de aproape zece trilioane de kilometri. Nu conectau motoarele cu anamezon decât pentru cîteva minute.

Era într-a treia lună de serviciu al grupului lui Pel Lyn,

---

33 Curba de cîmpuri egale care acţionează asupra astronavei, adică viitorul drum cosmic al „Tantrei” (N. R.)

34 O constelaţie a cărei primă stea se afla la 4,3 ani-lumină de Pămînt. (N. R.)

care venise ia rând pentru a patra oară.

La postul de comandă era întregul schimb: navigatorul, Ingrid Ditra şi Key Beer,

O sonerie sună prelung, făcîndu-i pe toţi să tresară. Ingrid se cramponă de Key Beer,

– „Tantra” e în pericol! Intensitatea cîmpului de gravitaţie depăşeşte de două ori prevederile!

Navigatorul îngălbeni. Iată un factor neaşteptat, care cerea o neîntîrziată hotărîre! Soarta navei era în mîinile lui. Gravitaţia crescîndă reclama o încetinire a mersului. Dar, după această încetinire, nu mai aveau cu ce să asigure o nouă accelerare. Pel Lyn strînse din fălci şi întoarse maneta de conectare a motoarelor ionice planetare, ce serveau pentru frînare. În melodia aparatelor, se amestecară lovituri sonore care acoperiră sunetul de alarmă al aparatelor ce calculau corelaţia dintre gravitaţie şi viteză. Soneria se opri, şi acele confirmară succesul: viteza şi gravitaţia erau acum egale. Dar de îndată ce Pel Lyn deconectă dispozitivul de frînare, soneria răsună din nou, susţinută de indicatoare. O forţă de gravitaţie ameninţătoare trăgea nava, deviind-o spre dreapta de la direcţia fixată. Era acum clar că astronava se precipita spre un puternic centru de gravitaţie.

Navigatorul nu se hotăra să schimbe traseul care fusese stabilii în urma unei munci mari şi de cea mai înaltă precizie. Folosindu-se de motoarele planetare, frîna astronava, căutînd s-o devieze spre stîngă, deşi acum devenise evidenta eroarea traseului care trecea mult prea aproape de masa unei materii necunoscute.

– Deplasarea laterală e cam mare, remarcă Ingrid cu jumătate glas, poate că…

– Ar mai trebui să încetinim mersul spre a putea întoarce, exclamă navigatorul, apoi să accelerăm zborul,

depărtîndu-ne pe tangentă[35]… În glasul lui se simţea o şovăială funestă.

– Am şi străbătut zona turbulentă de contact[36] cu cimpul de gravitaţie învecinat, răspunse Ingrid. Gravitaţia creşte acum neîntrerupt şi rapid.

Se auziră dese lovituri sonore: motoarele planetare intraseră automat în funcţiune, după ce maşina electronică care pilota astronava simţise în faţa ei o acumulare de materie… „Tantra” începuse să se clatine şi să plonjeze în vîrtejurile cîmpului de gravitaţie. Deşi astronava îşi încetinise simţitor cursa, oamenii de la postul de comandă începură să-ţi piardă cunoştinţa. Ingrid se prăbuşi iar Pel Lyn, aşezat în fotoliul său, încerca să-şi ridice capul, greu ca de plumb. Key Beer cuprins de o absurdă frică animalică, se simţea neputincios ca un copil.

Din ce în ce mai frecvente, loviturile motoarelor se contopiră într-un tunet neîntrerupt. „Creierul” electronic al navei lupta acum în locul stăpînilor săi pe jumătate leşinaţi, puternic în felul său, dar limitat întrucît nu era în stare să prevadă consecinţele complexe, nici să găsească o soluţie în cazuri excepţionale.

Legănarea „Tantrei” se domoli. Coloanele care indicau rezervele de încărcătură planetară ionică coborîră rapid. Trezindu-se, Pel Lyn înţelese că această creştere bizară a gravitaţiei nu va permite astronavei să treacă pe aici cu viteza micşorată şi se hotărî s-o cotească spre stîngă traseului, către zona pustie a meteoriţilor liberi. Un cîmp gravitaţional cu o intensitate uriaşă încetinea tot mai mult cursa „Tantrei”, silind-o în acelaşi timp să coboare spre centrul abisului negru, pe o curbă din ce în ce mai

35 A zbura pe tangentă înseamnă a urma un drum tangent la o curba oarecare. (N.R.)

36 Zonă de contact dintre cîmpurile gravitaţionale a două sisteme stelare, în care au loc tulburări şi vîrtejuri. (N.A.)

rapidă.

Pel Lyn mişcă manela motoarelor cu anamezon. Vizibili printr-o crăpătură specială a panoului, înăuntru se aprinseră patru cilindri înalţi din carbid-wolfram. Incă o clipă, şi în interiorul lor începu să se zbată fulgerul nebun al unei văpăi de un verde viu, şiruind şi învârtejindu-se în patru spirale compacte. În partea din faţă a navei, un puternic cîmp magnetic îmbrăcă pereţii duzelor motoarelor, salvîndu-le de la o distrugere imediată. Navigatorul mută maneta mai departe. Prin peretele verde, învolburat, se vedea acum raza directoare – un torent cenuşiu de particule K[37]. Încă o mişcare, şi de-a lungul razei cenuşii trecu un fulger violet orbitor, semnalînd începutul vertiginoasei scurgeri a anamezonului. Tot trupul astronavei răspunse printr-o vibraţie de înaltă frecvenţă, greu de suportat, dar neauzibilă.

Erg Noor mai stătea încă culcat într-o stare de toropeală, sub acţiunea cât se poate de plăcută a masajului electric, care-i refăcea sistemul nervos. Negura nefiinţei, care-l mai învăluia creierul şi trupul, se destrăma treptat. Melodia de deşteptare avea tonalităţi din ce în ce mai majore, ritmul tot mai frecvent.

Deodată, în această stare de spirit, năvăli din lumea exterioară ceva neplăcut, curmîndu-i bucuria deşteptării din somnul de o sută şi cinci zile. Erg Noor avu deodată conştiinţa faptului că el este şeful expediţiei şi începu să lupte desperat, căutînd să se întoarcă la starea normată. În cele din urmă îşi dădu seama că astronava a pus în acţiune frînele, că s-au conectat motoarele cu anamezon, cu alte cuvinte: că s-a întîmplat ceva. Încercă să se scoale din pat, dar trupul u-l ascultă încă, picioarele i se tăiară şi căzu jos în cabină, greoi, ca un sac cu tărîţe.

37 particule ale nucleului atomic care ar proveni din fragmente ale norului mezonic inelar. (Noţiune fantastică. – N. A.)

După un timp, izbuti să se tîrască până la uşă şi s-o deschidă. Conştiinţa mijea în el ca prin negura somnului. Pe culoar, se ridică în patru labe şi astfel trecu pragul postului central de comandă.

Oamenii cu ochii pe ecrane şi cadrane se întoarseră speriaţi şi se repeziră spre şef. Acesta nu reuşi încă să se ridice în picioare. Le făcu semn să-l lase şi spuse:

– Ecranele, cele din faţă… treceţi pe infraroşu… opriţi… motoarele!

Cilindri de wolfram se stinseră, totodată încetară şi vibraţiile navei. Pe un ecran din dreapta, se aprinse o stea uriaşă, răspîndînd o palidă lumină roşie-cafenie. Timp de o clipă, rămaseră cu toţii nemişcaţi, fără să-şi ia ochii de la discul uriaş, răsărit din întuneric ceva mai la o parte de botul navei.

– Prostul de mine! strigă cu amărăciune Pel Lyn. Eram convins că ne aflăm alături de un nor obscur! Când colo, este…

– O stea de fier! strigă înspăimîntată Ingrid Ditra.

Ţinîndu-se de speteaza fotoliului, Erg Noor se ridică de jos. Faţa lui, de obicei palidă, avea acum o nuanţă albăstruie, dar ochii ardeau, ca întotdeauna, cu nestinsa văpaie.

– Da. Este o stea de fier, spuse el încet, şi ochii tuturor celor de serviciu se îndreptară spre el cu teamă, dar şi cu speranţă. E spaima astronauţilor! N-ar fi crezut nimeni că se află în zona aceasta.

– Nu m-am gîndit decît la nor, rosti Pel Lyn încet şi vinovat.

– Un nor obscur cu o asemenea forţă de gravitaţie ar fi trebuit să conţină părticele tari, relativ mari, astfel încît până acum „Tantra” ar fi fost distrusă. Este cu neputinţă să eviţi o ciocnire într-un asemenea roi…

– Dar bruştele variaţii în intensitatea cîmpului. Vîrtejurile acelea, ce înseamnă ele? Nu constituie oare o

indicaţie clară că avem de-a face cu un nor?

– Sau că steaua are o planetă, ba poate chiar mai multe…

Navigatorul îşi muşcă buza pînă la sînge. Şeful făcu un semn de îmbărbătare din cap şi apăsă singur pe butoanele de trezire. Astronava se legănă din nou. Pe ecran trecu cu rapiditate colosală ceva extraordinar de mare, care dispăru într-o clipă.

– Iată şi răspunsul… am întrecut o planetă. Mai repede, la lucru, grăbîţi-vă! Privirea şefului se opri la indicatoarele de consum ale carburanţilor. Îşi încleştă mîna mai tare pe speteaza fotoliului, voi să spună ceva, dar tăcu.

Capitolul II
EPSILON TUCANA

Se auzi un clinchet uşor, ca de sticlă, şi pe tablou se aprinseră luminiţe portocalii şi albastre. Pe peretele transparent începură a juca reflexe multicolore. Dar Veter, directorul staţiunilor exterioare ale Marelui Cerc, urmări mai departe lumina Căii Spirale. Arcul ei uriaş se boltea în înălţime, desenînd în geana mării o dungă gălbuie mată.

Astăzi, în viaţa acestui om se producea o mare schimbare. Dimineaţa, din zona locuita a emisferei australe sosise succesorul său, Mwen Mas, ales de Constitui Aeronautic. Împreună cu Mas, avea să facă ultima-i transmisiune pe Cerc. Iar apoi… tocmai acest „apoi” nu fusese încă lămurit. Timp de şase ani executase munca lui, care cerea o nemaipomenită încordare şi pentru care se alegeau oameni excepţional de înzestraţi, posedînd o memorie remarcabilă şi

cunoştinţe vaste, enciclopedice. Când însă, cu o frecvenţă ameninţătoare, au început să se repete accesele de indiferentă totală fată de viaţă – una dintre cele mai grele boli omeneşti – Evda Nai, o celebră psihiatră, l-a supus unui examen amănunţit. Vechiul remediu care dăduse până atunci rezultate atît de bune – tratament prin acorduri triste, în „camera visurilor albastre”, străbătută de unde calmante – nu i-a fost de nici un folos. Nu-i mai rămînea decât să schimbe felul de activitate şi să se trateze prin muncă fizică, într-un loc unde muşchii să-i fie puşi la contribuţie, zi de zi şi oră de oră. Buna lui prietenă, Veda Kong, specialistă în istorie antică, îi propusese în ajun să lucreze la săpăturile ei. La aceste şantiere de săpături arheologice, maşinile nu puteau efectua în întregime munca: etapa finală cerea braţe omeneşti. Nu duceau lipsă de voluntari, dar Veda îi promisese o călătorie îndelungată prin regiunea stepelor antice, unde urma să trăiască nemijlocit în sînul naturii…

Dacă Veda Kong… Dar Veda îl iubea pe Erg Noor, membru în Consiliul Astronautic, şeful celei de-a 37-a expediţii astrale. Erg Noor trebuia să fi dat un semn de viaţă încă de pe planeta Zirda. Dar dacă nu s-a primit nici o comunicare (iar calculele tuturor zborurilor siderale sînt excepţional de exacte), nu se cădea să se gîndească la posibilitatea de a cuceri dragostea Vedei! Vectorul prieteniei – iată ce-l putea lega de ea, în cazul cel mai bun. Şi totuşi, era hotărît să meargă să lucreze în echipa ei!

Dar Veter apăsă un buton şi, în cameră se revărsă o lumină puternică. O fereastră de cristal alcătuia peretele clădirii înălţate deasupra pămîntului şi a mării şi se deschidea spre vastele lor întinderi. Deplasînd o manetă, Dar Veter mută peretele din loc. Acum încăperea se deschidea spre cerul înstelat.

Atenţia lui Dar Veter fu atrasă de cadranul ceasului

galactic, împărţit prin trei cercuri concentrice. Transmiterea informaţiilor în Marele Cerc se efectuau după timpul galactic la fiecare a suta mia parte de secundă galactică sau, socotind după timpul terestru, o dată la opt zile, de patruzeci şi cinci de ori pe an. O rotaţie a Galaxiei în jurul axei reprezenta douăzeci şi patru de ore de timp galactic.

Emisiunea viitoare, cea din urmă pentru Dar Veter, trebuia să aibă loc la ora nouă dimineaţa, după timpul observatorului din Tibet, aşadar la două noaptea aici, la observatorul mediteranean al Consiliului. Mai avea deci ceva mai mult de două ore…

Aparatul de pe masă începu din nou să sune şi să clipească. Prin perete se văzu un om în haine deschise, cu luciu mătăsos. Era adjunctul lui Dar Veter.

– Ne-am pregătit pentru emisie şi recepţie, spuse el scurt.

– În sala cubică? întrebă Dar Veter. Primind răspunsul afirmativ. Se informă unde se află Mwen Mas.

– Lîngă aparatul împrospătării de dimineaţă. Se reface după oboseala drumului. De altfel, mi se pare cam emoţionat, mai ales după drumul parcurs…

– În locul lui, aş fi şi eu emoţionat! spuse gînditor Dar Veler.

Aşa eram şi eu acum şase ani…

Deşi se căznea să rămînă nepăsător, adjunctul se îmbujoră la faţă. Tînăr şi înflăcărat, era plin de simpatie pentru şeful său, poale şi pentru că îşi dădea seama că, odată şi odată, va trăi şi el bucuriile şi durerile unei munci importante şi ale unei răspunderi mari.

– Când o veni Mwen Mas, să-l aduci îndată la mine…

Adjunctul se depărta. Veter deschise cu un gest larg două canaturi placate cu lemne de culoare. Undeva, în fundul unul ecran care semăna cu o oglindă, se aprinse o lumină. N-avea însă luciul fără adâncime al oglinzii:

dincolo de ecran se deschidea un culoar spre depărtări.

Cu ajutorul unei borne speciale, directorul staţiunilor exterioare conecta „vectorul prieteniei”, ce stabilea nemijlocit contactul între oamenii legaţi printr-o adîncă prietenie, permiţîndu-le să comunice în orice clipă. Vectorul prieteniei lega, între ele, cîteva dintre punctele unde se afla în permanenţă omul – locuinţa lui, locul de muncă, colţul preferat de odihnă…

Ecranul se lumină şi, în fundul lui se distinseră contururile cunoscute ale panourilor înalte cu nenumăratele coloane de numiri de cărţi-filme, scrise într-un cod special. Dungi albastre, verzi şi roşii – semnele filmotecilor centrale, unde se păstrau rezultatele cercetărilor ştiinţifice care de multă vreme nu se mai editau decât în zece exemplare de filme. Era biblioteca personală a Vedei. Un ţăcănit uşor, şi imaginea se stinse, aprinzîndu-se din nou într-o altă odaie – pustie şi aceasta. Un al doilea ţăcănii mută imaginea într-o sală cu pupitre slab luminate. Femeia aşezată la pupitrul cel mai apropiat înălţă capul, şi Dar Veter recunoscu sprîntenele dese şi depărtate, chipul cel drag, îngust, cu ochii mari, cenuşii. Gura ei, cu contururi îndrăzneţ desenate, zîmbea, descoperind un şir de dinţi albi; obrajii rotunjiţi, năsucul uşor ridicat cu vîrful cîrnuţ, ca la copil, întreaga faţă-i era mai dulce, mai prietenoasă în lumina acestui zîmbet…

– Veda, nu mai sînt decît două ceasuri şi mai trebuie să ne schimbăm; dar aş dori să vii ceva mai devreme la observator…

Femeia de pe ecran înălţă mîinile spre părul ei des, de un blond platinat.

– Mă supun, dragă Veter, rîse ea uşor. Plec acasă.

Tonul el vesel nu-l amăgi pe Dar Veter.

– Curajoasa meu Veda, linişteşte-te! Orice om care a vorbit prin Marele Cerc a trebuit odată şi odată să-şi facă

debutul…

– Nu te mai strădui să mă linişteşti, răspunse Veda Kong ridicîndu-şi cu îndărătnicie fruntea. Vin curînd.

Ecranul se stinse. Veter închise la loc cele două canaturi şi se întoarse ca să-l întimpine pe succesorul său. Mwen Mas intră în încăpere, călcînd larg. Trăsăturile feţei şi culoarea cafeniu-inchisă a pielei lui netede şi lucioase dezvăluiau originea lui: se trăgea din strămoşi negri. O pelerină albă cădea în falduri grele de pe umerii săi puternici. Mwen Mas strînse mîinile lui Veter în ale sale subţiri, dar puternice. Cei doi directori ai staţiunilor exterioare, fostul şi viitorul, erau foarte înalţi. Veter, care se trăgea din ruşi, părea mai larg însă în umeri, mai masiv decât africanul zvelt.

– Am impresia că astăzi trebuie să se petreacă ceva important, începu Mwen Mas cu acea sinceritate caracteristică pentru oamenii erei Marelui Cerc.

Dar Vet ridică din umeri.

– O să se petreacă ceva important pentru toţi trei. Eu îmi voi preda serviciul, dumneata îl vei prelua, iar Veda Kong va vorbi pentru prima oară cu Universul. Va ţine o conferinţă despre istoria noastră pentru KR3 664458 + BS 3252…

Mwen Mas făcu în minte un calcul uimitor de rapid.

– Constelaţia Monocerus, steaua Ross 614 – sistem planetar cunoscut din cele mai îndepărtate timpuri; nu s-au manifestat însă în nici un fel… Îmi plac denumirile şi cuvintele antice, adăugă el. Şi în glasul său se simţi o umbră de scuză.

Veter îşi zise că Consiliul ştie să-şi aleagă oamenii. Spuse cu glas tare:

– În căzul acesta, o să te înţelegi bine cu Iunii Ant, care are în grija lui maşinile electronice de memorizat. Se intitulează director al lămpilor de memorizat..

Mwen Mas rîse, apoi rosti serios:

– N-am lămurit încă un lucru important. Cînd a vorbit pentru prima oară Ross 614?

– Acum 52 de ani. De atunci au învăţat limba Marelui Cerc şi pot vorbi cu cei din vecinătate. De noi nu-i despart decât patru parseci. Conferinţa Vedei o vor recepţiona peste treisprezece ani.

– Ce urmează?

– După conferinţă, trecem pe recepţie. Vom primi informaţii prin Cerc, de la vechii noştri prieteni.

– Din 61 Lebăda?

– Da, sigur. Sau poate încă şi din Ophiuchus 107, ca să folosesc terminologia antică, care-ţi place atît de mult.

În incăpere intră un om îmbrăcat cu aceleaşi veşminte argintii ale Consiliului Aeronautic, ca şi adjunctul lui Dar Veter. Mic de statură, vioi, cu nasul coroiat, atrăgea simpatiile prin agerimea privirii ochilor săi negri ca murele. Noul venit îşi mîngîie chelia.

– Numele meu este Iunii Ant, spuse el cu un glas înalt şi strident, adresîndu-se, probabil, lui Mwen Mas. Africanul îl salută cu respect. Directorii maşinilor de memorizat întreceau pe oricine în erudiţie. Ei erau cei ce hotărau care anume informaţie primită merită să fie imortalizată prin înregistrarea la maşinile de memorizat şi care să fie dirijată pe linia informaţiei generale sau spre palatele de creaţie. Unde-i Veda?

– Veda spunea că vine mai devreme… începu Veter, dar cuvintele lui fură acoperite de acordurile muzicale ale semnalului care răsunară îndată după ţăcănitul sonor al ceasului galactic.

– Apel generai, transmis pe întreaga faţă a Pnmintului! Către toate centrele energetice, către toate uzinele şi posturile de radio. Peste o jumătate de ceas trebuie să se sisteze livrarea energiei, iar aceasta să fie acumulată în condensatoare de mare capacitate, pentru a atinge puterea necesară unei emisiuni cosmice. Emisiunea va

absorbi 63% din energia terestră. Recepţia, numai pentru menţinerea canalului, 28%, lămuri Dar Veter.

– Chiar aşa mi-am şi închipuit acest lucru, spuse Mwen Mas dând din cap. Deodată, în ochii săi se citi o vie admiraţie. Dar Veter se întoarse. Neobservată pînă acum, lîngă o coloană luminiscentă şi străvezie, stătea în picioare Veda Kong. Îmbrăcase pentru conferinţa toaleta care împodobea cel mai bine femeia, veşmînt creat, în urmă cu peste opt mii de ani, în epoca lumii cretane. Părul el bogat de un blond cenuşiu-platinat, strîns într-un mare nod la ceafă, lăsa degajat gîtul puternic şi zvelt. Umerii netezi erou complet descoperiţi, pieptul mult decoltat susţinut de un corsaj strîns dintr-o ţesătură aurie. Fusta largă şi scurţă, de culoare argintie, brodată cu flori azurii, lăsa să se vadă picioarele goale şi bronzate, încălţate cu pantofiori vişinii. Pe gîtul gingaş, nestemate mari, vişinii – faanţi de pe Venus – montate cu voită simplitate pe un lanţ de aur, străluceau viu, asortîndu-se de minune cu obrajii îmbujoraţi de emoţie şi urechile micuţe ale tinerei femei.

Mwen Mas, care o vedea pentru prima oară pe această celebră istoriciană, o examină cu admiraţie făţişă,

Veda îşi înălţă privirea îngrijorată spre Dar Veter.

– Eşti bine, răspunse el la întrebarea mută a frumoasei sale prietene.

– Am mai vorbit de multe ori în calitate de savant dar nu în felul acesta, spuse Veda Kong.

– Consiliul, o încurajă Veter, urmează tradiţia Marelui Cerc de a se încredinţa femeilor frumoase informaţiile importante pentru diferite planete, cărora le dă astfel o imagine despre simţul estetic al locuitorilor din lumea noastră.

– Consiliul nu s-a înşelat în alegerea lui! exclamă Mwen Mas.

Veda aruncă africanului o privire pătrunzătoare.

– Viitorul nostru director este necăsătorit? întrebă ea încet şi, primind răspunsul afirmativ al lui Mwen Mas, rîse.

– Voiai stăm de vorbă, se întoarse ea spre Dar Veter. Prietenii ieşiră pe o largă terasă circulară, iar Veda îşi întinse cu plăcere obrazul vîntului răcoritor dinspre mare.

Directorul staţiunilor exterioare îi comunică intenţia de a pleca la săpături, spunînd totodată că şovăie în alegerea dintre a 38-a expediţie astrală, exploatările submarine din Antarctica şi arheologie.

– Nu, nu, numai la expediţia astrală să nu te gîndeşti! exclamă Veda. Şi Dar Veter simţi că făcuse o gafă, prins de propriile sale frămîntări, atinsese fără să vrea un punct sensibil din sufletul Vedei.

Melodia acordurilor avertizoare îi veni în ajutor.

– N-a mai rămas decît o jumătate de oră până la conectarea cu Cercul! Să mergem. O luă pe Veda Kong de mînă. Însoţiţi de ceilalţi, coborîră pe scara mobilă într-o subterană adîncă – o încăpere cubică, săpată în stîncă.

Panourile mate ale zidurilor negre păreau de catifea. Luminiţe aurii, verzi, albastre şi portocalii luminau slab scalele, semnele şi cifrele. Vîrfurile verzi ca smaragdul ale acelor tremurau în faţa unor semicercuri negre; părea că înşişi pereţii aceştia largi freamătă de încordată aşteptare

Cîteva fotolii, o masă mare de lemn negru, iar deasupra acesteia un uriaş ecran emisferic, cu luciri de sidef, într-o ramă masivă de aur.

Veda Kong şi Mwen Mas, care nu mai fuseseră până atunci niciodată la observatorul staţiunilor exterioare, examinau cu mare atenţie tutul în jurul lor,

Veter făcu un semn, invitîndu-l pe Mwen Mas să vină lîngă el, iar celorlalţi le arătă fotoliile înalte şi negre. Africanul se apropie ţinîndu-şi respiraţia. De aici, din această inexpugnabilă subterană, se va deschide odată o

fereastră spre întinderile nemărginite ale Cosmosului, şi oamenii vor arunca o punte care să le îngăduie să-şi comunice fraţilor lor din alte lumi gînduri şi cunoştinţe. În clipa de faţă, omenirea era reprezentată în faţa Universului de micul lor grup format din cinci inşi. De mîine, cel căruia i se vor încredinţa pîrghiile acestei nemăsurat de mari puteri va fi el, Mwen Mas. Africanul simţi că-l trec fiorii. Poate că abia în clipa aceasta înţelese ce uriaşă răspundere luase asupră-i atunci cînd îşi dăduse Consiliului consimţămintul.

Se auzi un dangăt puternic şi ameninţător, produs parcă de un bloc de aramă. Veter se întoarse repede şi mută din loc o manetă lungă. Dangătul amuţi, şi Veda Kong văzu un panou îngust de pe peretele din dreapta luminîndu-se pe toată înălţimea încăperii, Peretele parcă s-ar fi prăbuşit, dispărind în depărtări nemărginite. În partea de jos, se desluşi deodată conturul fantomatic al unui vîrf de munte piramidal, încununat de un uriaş cerc de piatră. Mai jos de căciula aceasta colosală de piatră vulcanică, se vedeau pe alocuri pete de cea mai curată zăpadă de munte.

Mwen Mas recunoscu muntele Kenia, al doilea ca înălţime din Africa.

Din nou un bubuit cu timbru de aramă zgudui încăperea subterană, făcîndu-i pe oamenii aflaţi acolo să-şi încordeze atenţia.

Veter luă mîna lui Mwen şi o aşeză pe o manetă rotundă, care strălucea ca un ochi de granat. Mwen Mas se supuse împingînd maneta până la refuz. Acum toată puterea Pămîntuluî, întreaga energic primită de la 1.760 de puternice electrocentrale, fu proiectată spre ecuator, spre muntele acesta înalt de 5.000 de metri. Deasupra vîrfului său se adună în trîmbe o strălucitoare lumină multicoloră, care se concentră şi deodată se avîntă în sus, ca o suliţă în zbor vertical, străpungînd adîncurile

tăriei. Deasupra cercului sticlos, se înălţă o coloană subţire ce semăna cu o trombă. Pe această coloană porni în sus, formînd o spirală pe suprafaţa ei un fel de negură albăstruie, de o luminozitate orbitoare.

Radiaţia dirijată străpungea atmosfera pămîntului, formînd un canal permanent pentru recepţie şi transmitere pe posturile exterioare, canal ce ţinea loc de fir. Acolo, la o înălţime de 30.000 de kilometri deasupra Pămîntului, era suspendat un satelit diurn[38], o staţiune mare care se rotea în jurul planetei în decurs de 24 de ore în planul ecuatorial şi astfel rămînea ca fixată deasupra muntelui Kenia din Africa Orientală, punctul ales pentru comunicarea permanentă cu staţiunile exterioare. Un alt satelit mare se rotea la o înălţime de 57.000 de kilometri, urmînd meridianul nouăzeci şi comunicînd cu observatorul de emisie-recepţie din Tibet.

Panoul îngust din dreapta se stinse: canalul energetic ajunsese până la satelit. Ecranul cu luciri sidefii se lumină. În centrul lui apăru o siluetă mărită în mod bizar. Deveni mai clară şi zîmbi cu gura până la urechi. Pe ecran crescu ca un uriaş din poveşti Gur Gan, unul dintre observatorii de pe satelitul diurn. Cu un semn voios din cap, întinse o mină lungă de trei metri şi corectă reţeaua de pe sateliţi. Ochii sensibili ai aparatelor de recepţie se îndreptau spre toate colţurile Universului. Steaua roşie şi puţin luminoasă din constelaţia Monoceros, de pe ale cărei planete se auzise de curînd o chemare, putea fi mai bine fixată de pe salelitul „57”; de aceea, Gur Gan stabilise legătura cu acest satelit prin fluxul direct al radiaţiei. Contactul invizibil dintre Pămint şi cealaltă stea putea fi menţinui timp de trei sferturi de oră. Nu trebuia pierdută nici o clipă din timpul acesta atît de preţios.

---

38 Mişcarea diurnă a unui corp ceresc (satelit, în cazul nostru) e mişcarea pe care o execută acest corp în 24 de ore, în jurul planetei sale. (N. R.)

La un semn al lui Dar Vete,. Vega Kong se aşeză în picioare pe un disc metalic din faţa ecranului, care răspîndea o lucire albastră. O cascadă puternică de raze nevăzute, căzînd de sus, accentua şi mai mult nuanţele calde ale tenului ei bronzat. Maşinile electronice care traduceau conferinţa Vedei în limba Marelui Cerc se puseră fără zgomot în funcţiune. Peste treisprezece ani aparatele de recepţie de pe planeta stelei purpurii vor înregistra vibraţiile emise cu ajutorul unor simboluri cunoscute tuturora, iar maşinile electronice de tradus (dacă existau acolo) vor transforma acele simboluri în sunetele graiului viu.

„Păcat numai – se gîndea Dar Veter – că fiinţele acestea depărtate nu vor putea auzi glasul sonor şi dulce al acestei pămîntene, nu vor putea prinde modulaţiile lui adînci… Cine ştie cum or fi construite urechile lor! Multe feluri de auz sînt posibile! Numai văzul e aproape identic în întregul Univers, şi de aceea dînşii o vor putea vedea pe Veda, atât de fermecătoare în emoţia ei…"

Fără să-şi ia ochii de la urechea micuţă a Vedei, pe jumătate acoperită de o şuviţă de păr, Dar Veter începu să-i asculte conferinţa.

Într-o formă concisă, cu multă claritate şi precizie, Veda Kong prezenta principalele etape ale Istoriei umane. Pe oamenii din era Marelui Cerc nu-i interesa deloc enumerarea războaielor distrugătoare, a suferinţelor cumplite şi a unor aşa-zişi mari dregători. Cu mult mai importantă era istoria plină de contradicţii a dezvoltării forţelor de producţie, apoi formarea, pe baza ei a ideilor, artelor, cunoştinţelor, lupta spirituală pentru crearea Omului şi a Umanităţii, urmărirea naşterii noilor concepţii despre lume şi relaţii sociale, despre datoria, drepturile şi fericirea omului, căci toate acestea au făcut să răsară şi să înflorească peste întreaga planetă puternicul copac al societăţii comuniste.

Veda Kong vorbea despre veacurile cumplitei învrăjbiri economice şi ideologice care dezbinase între ele rasele, popoarele şi ţările.

Pentru a se putea forma societatea unui om nou, care şi-a ales drept stea călăuzitoare raţiunea şi ştiinţa, a fost nevoie de secole de mizerie, de epidemii ucigătoare, de minciună şi întunecime sufletească. După secolele de întuneric, în decursul cărora trei puternice sisteme religioase, – creştinismul, budismul şi islamismul – încercaseră sa pună capăt materialismului primitiv cu ajutorul unei nemaipomenite împilări economice şi ideologice, denumită orînduire feudală, venise Era Amestecării Orînduirilor. În această eră, datorită dezvoltării tehnice şi mai cu scamă a mijloacelor de transport, au înflorit formele sociale capitaliste în coexistenţă cu orînduirile extrem de înapoiate din Asia şi Africa. În Era Marii Sciziuni, în opoziţie cu capitalismul, a apărut noua orînduire socialistă, iar lumea s-a despărţit în două lagăre ideologice şi social-economice.

Transformarea societăţii umane nu s-a putut înfăptui fără o modificare radicală a economiei, fără lichidarea mizeriei, a foametei şi a muncii istovitoare. Dar această modificare a economiei cerea o conducere complicată a producţiei şi a distribuţiei bunurilor şi nu se putea înfăptui fără o temeinică educare a conştiinţei sociale a omului.

Numai atunci când deasupra omenirii începuse să plutească ameninţarea autodistrugerii – în vremea aceea fuseseră inventate cele mai felurite tipuri de arme atomice, termoenergetice şi producătoare de radiaţii care nimicesc viaţa –, numai atunci oamenii au priceput că progresul omenirii şi realizarea visurilor ei milenare de fericire sînt posibile doar în cadrul unei stricte autodiscipline, al unei morale severe şi al înţelegerii datoriei sale de către fiecare om fără excepţie şi egal în

drepturi cu toţi ceilalţi.

Dezvoltarea socială se accelera acum tot mai mult. Orice epocă nouă se scurgea mai rapid faţă de formarea înceată a economiei şi a ideilor din vechime. Perioada denumită a Uniunii Ţărilor n-a durat mai mult de un veac şi jumătate. Au urmat Epoca Graiurilor Diferite, a Vitezei şi a Energeticii Sărace, care, laolaltă, au alcătuit Era Unirii Mondiale. După aceasta, a venit cea mai frumoasă eră din întreaga istorie a omenirii – Era Muncii Comune cu Anii Transformărilor, ai Primului Belşug, ai Unităţii Gîndirii şi ai Cosmosului,

În curînd, oamenii au înţeles că munca le aduce fericirea, pe care o mai pot găsi în neîncetata şi dîrza luptă cu natura. Dezvoltarea ciberneticii, a tehnicii automate, o vasta cultura şi instrucţiune, o minunată educaţie fizică au îngăduit tuturora să-şi schimbe profesia, să se perfecţioneze rapid într-o specialitate nouă şi să-şi poată varia la infinit activitatea, găsind în ea satisfacţii din ce în ce mai mari.

Societatea cea nouă n-a fost de îndată îmbrăţişată de toate popoarele şi toate ţările planetei noastre. Smulgerea minciunii din rădăcină a cerut sforţări uriaşe. Pe calea dezvoltării noilor relaţii dintre oameni, s-au săvîrşit şi destule greşeli. Ici-colo. aveau loc dezordini stîrnite de adepţii înapoiaţi ai vechiului, care în ignoranţa lor încercau să găsească în trecut soluţii uşoare pentru a rezolva marile dificultăţi din calea omenirii. Dar organizarea cea nouă a vieţii se extindea necontenit şi inevitabil peste întregul pămintul, şi astfel popoarele şi rasele cele mai diferite au format până la urmă o singură familie, strîns unită şi înţeleaptă. Atunci, cu peste două milenii şi jumătate în urmă, puterea omului asupra lumii începuse să crească cu paşi de uriaşi.

Inventarea „condensării” energiei electrice – a unor acumulatori de capacitate imensă şi a unor motoare mici

– a constituit cea mai însemnată revoluţie în domeniul tehnic din timpurile noi. Şi mai înainte oamenii ajunseseră să lege, cu ajutorul unor semiconductori cele mai complexe reţele de curenţi slabi şi să construiască maşini cibernetice, teledirijate. Tehnica a devenii o înaltă măiestrie, o aria rafinată de giuvaergiu, şi, în acelaşi timp, şi-a subordonat o forţă de importanţă cosmică.

(Citiţi în numărul viitor capitolul:
„Prizonieri ai întunericului”)